СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LIX. Ч. 250. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЖОВТНЯ 1951. No. 250. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 26, 1951. VOL. LIX.
П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

„СТАВИТИ ОПІР О.Н. НЕРОЗУМНО"—ТРУМАН ДО КРЕМЛЯ

Г[illegible] жовтня. — Президен[illegible] н висловив надію, що комуністичні провідники з Кремля з часом зрозуміють, що „цілковито нерозумно ставити опір об'єднаній волі всіх інших народів світу до миру й справедливости" Такою заявою відзначив Труман День Об'єднаних Націй, з нагоди шостої річниці заснування цієї організації в Сан франціско. В іншій промові сказав президент, що хартія Об'єднаних Націй „увійде в життя так само, як прийнялася Конституція Злучених Держав без дальшої війни". — „Одначе як довго сили агресії нападають на О. Н., — ми не сміємо послаблювати наші зусилля для стримання агресії і повинні розбудувати оборону вільного світу"— пригадував президент, приймаючи на розмові в Білому Домі 48 вояків О.Н., які борються на Кореї проти агресії комуністів з півночі. Ці вояки, представляючи 19 націй, приїхали до Вашингтону літаком на чотиритижневу об'їздку ЗДА. — Інші згадані завваги зробив президент, промовляючи на закладенні наріжного каменя будинку Червоного Хреста в Дистрикті Колумбія і на конференції Товариства Національної Гвардії. День О. Н. святковано в цілій країні не тільки промовами, але й парадами, шкільними зібраннями й богослуженнями.

Проклямація для закінчення війни з Німеччиною.

Президент Труман використав День О.Н. для оголошення проклямації для закінчення війни з Німеччиною. Ця війна почалася 11 грудня 1941 і в засаді тривала до проголошення проклямації, ухваленої резолюцією в Конгресі з 19 жовтня. Проголошуючи закінчення війни, президент висловив надію на складення нового договору „з вільною й об'єднаною Німеччиною". Він ще пригадав, що „змагання у цій справі були ударемнені і унеможливлені на якийсь час в наслідок політики Совєтського уряду".

ЗБРОЙНІ СИЛИ РЕКРУТУЮТЬ 72,000 ЖІНОК

Ню Йорк. — Дев'ять директорок від дев'яти жіночих службових ділянок при збройних силах зійшлися вперше для проголошення одноцільного пляну, як перевести вербування жінок під час кампанії від 11 до 18 листопада. Кампанія має на меті завербувати 72,000 жінок для збройних сил до 1 липня 1952 р., щоб доповнити загальний стан 112,000 воячок. Зібрання відбулося в кімнаті торговельного дому Лорд енд Тейлор. Кап. Евелин Дж. Блувет, промовляючи від імені Дорадчого Оборонного Комітету, проголосила плян, який буде йти під закликом: „Беріть участь у Службі за Волю". Із 72,000 воячок 62,326 будуть призначені як звичайні вояки, а для 9,166 буде місце стати офіцерами. Служба жінок поділена на 9 родів, тобто при армії (вак) при морській піхоті, при морській службі (вейвс), медсестри при армії, медсестри при повітряних силах, мідсестри при морських силах, і два роди медичних спеціялісток.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ В НАСЛІДОК СТРАЙКУ НА ДОКАХ

Ню Йорк. — Найбільший порт Злучених Держав майже цілковито спаралізований в наслідок страйку робітників у причалах. Тільки у причалах воєнної фльоти на Статен Айленд, явилися робітники до праці. Решта причалів унерухомлена. Не зважаючи на спроби федеральної служби посередництва, незаконний страйк іде далі, а зним ростуть шкоди підприємців і федерального скарбу. Кораблі, які привозять південні овочі, головно банани, сповіщають, що вантаж гниє і треба буде викинути його в море, а залізниці повідомляють продуцентів в різних околицях, що не приймають більше вантажу до Ню Йорку для перевозу за море, бо нема доволі магазинів для їх тимчасового приміщення. Обчисляють, що в магазинах затримано вже досі вантажу вартістю $250,000,000, а щоденно приходить вантаж вартістю $25,000,000 — В місті Ню Йорку і околиці, яка розтягається на стейт Конектикат, застрайкували молочарі, в наслідок чого нема в місті молока.

ГОФМАН ЗА БІЛЬШУ ДОПОМОГУ ЗАМОРСЬКИМ КРАЇНАМ

Ню Йорк. — Голова Фундації Форда, Пол Дж. Гофман, у промові на закінчення двадцятого Форуму щоденника „Ню Йорк Геральд Трибюн" запропонував, щоб Злучені Держави продовжували давати по два більйони річно допомоги вільним країнам світу. Гофман — це колишній голова Адміністрації Економічної Кооперації, яка виконує Плян Маршала. На Форумі він заявив, що Америка не може допустити до того, щоб у країнах наших приятелів повстали хаотичні відносини в наслідок того, що Америка перестане давати допомогу. „Такий стан був би рівнозначний з нашим національним самогубством" — твердив Гофман. Тема дискусій на форумі останнього вечора була: „Мораль світу вимагає практичного діяння". Крім Гофмана промовляли ще: підсекретар стейту Джеймс Вебб; американський амбасадор до Москви адм. Алан Кірк і К. Д. Джексон, голова Краєвого Комітету Вільної Европи. Промовляючи при закінченні Форуму, видавець „Н. И. Г. Трибюн, пані Огден Рід, проголосила свою підтримку кандидатури ген. Двайта Д. Айзенгавера на президента ЗДА в 1952 р.

В АМЕРИЦІ

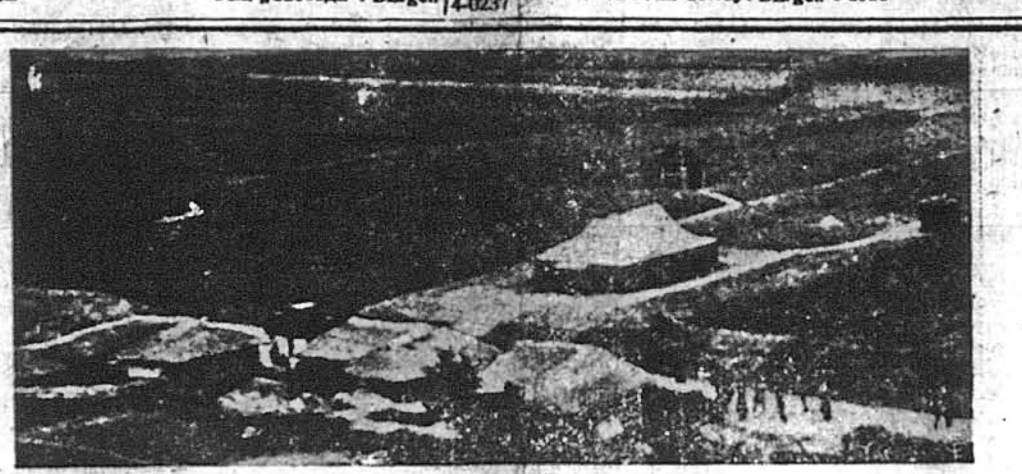
● **Нападають або обкрадають лікарів, дрогерії й шпитальні клініки** різні „фахівці" для придбання наркотиків на продаж або для свого власного вжитку. Це виявилося під час переслухання свідків у стейтовому бюрі наркотиків у Ню Йорку.

● **„Малу Росію" хочуть створити в Америці** з утікачів з-під Залізної Заслони. Мають бути зорганізовані окремі табори для їхнього часового перетримання, пристосування до американського життя і до науки в спеціяльно влаштованих таборових школах.

● **Син ген. Марка Кларка, Вилйем, відзначений рангою майора,** після свого третього покалічення у війні в ранзі капітана. Він перебуває в шпиталі в Сан Антоніо, в Тексасі.

● **Переводять „скрінінг" з підофіцерами,** які тепер працюють у військових канцеляріях і які мають бути відіслані на війну до Кореї. Яких 7,000 таких вояків піде до армії, щоб звільнити вояків, які відбули свою повинність.

● **Основник експериментальної атомової лябораторії в Лос Аламос,** д-р Роберт Р. Сербер, призначений професором фізики в Колумбійському університеті в Ню Йорку. Після вибуху першої досвідної бомби він перейшов до повітряної служби на Пацифіку.

ПАНМУНДЖОМ — НОВЕ МІСЦЕ ПЕРЕГОВОРІВ В КОРЕЇ. Переговори в справі перемир'я в Кореї, які раніше велися в Каесонг, тепер відновлено в малому і майже цілком знищеному війною селі Панмунджом, в половині дороги між аліянтською і комуністичною фронтовими лініями коло вісім миль на схід в Каесонг. Тому, що в селі немає відповідного приміщення для переговорів, побудовано для тої цілі окреме шатро, яке й видно на фотографії.

ГЕН. ФУЛЛЕР: БЕЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ НЕ МОЖНА ЗНИЩИТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Англійський генерал вважає український визвольний рух важливішим від атомової бомби; називає АБН „другим фронтом" Атлантійського Пакту.

Ню Йорк. — „Україна, зі своїми 42,000,000 населення, є господарською основою Совєтського Союзу — це причина, чому Гітлер мав на меті відірвати її від Росії. Вона дає понад 50 відсотків цілої російської продукції і немає можливости знищити большевицьку імперію без відірвання від неї України" — твердить англійський генерал-майор Дж. Ф. С. Фуллер в своїй найбільш замітній статті про те, „Чого Сталін найбільше боїться", надрукованій в поширеному американському тижневому журналі — „Ди Сатирдей Івнінг Пост" у виданні на 27-го жовтня 1951. В цій же статті ген. Фуллер з найбільшою увагою ставиться до визвольного руху України та інших поневолених Росією народів, з найвищим признанням висловлюється про Українську Повстанську Армію, а створений з ініціятиви українців Антибольшевицький Бльок Народів (АБН) вважає найважливішим доповненням та „другим фронтом" Північно-Атлантійського Пакту. Визвольні рухи України та інших поневолених народів ген. Фуллер називає „психологічною атомовою бомбою", якої Сталін найбільше боїться та якій аліянти ще й сьогодні приділюють так мало уваги. Совєтський Союз — твердить автор статті — це велика брехня. СССР це не жаден союз республік, як його раклямується; натомість це примусова в'язниця коло 200 поневолених народів, з окремою мовою, окремою культурою та кожну з яких держиться в тому „союзі" тільки терором. Західний світ робить максимальні зусилля для оборони перед совєтською загрозою. Совєтський Союз становить тепер в міжнародній політиці — ґордійський вузол. Але як йдеться про фізичну силу, то на випадок найгіршого — „чи ж не маємо ми атомової бомби і чи не могли б ми післати Росію до чорта?" — запитує генерал. Але це тільки перша частина західної оборони. Друга і ще важливіша від неї — це психологічна зброя, в якій ролю атомової бомби грають визвольні рухи українського та інших поневолених народів. Ці рухи творять із самого СССР одну величезну атомову бомбу, яка може експльодувати та розірвати на шматки большевицьку імперію. Згадавши раніше про швидкий похід німців на Україну, де українці і білорусини вітали їх як визвольників, аж доки не пізналися на них та не звернули проти них своєї зброї, автор в дальшому подає коротку історію АБН, що його створили в 1943 році представники визвольних рухів завойованих і поневолених народів та який сьогодні включає 25 народів, 14 в СССР та 11 в Европі. „Ціллю АБН — пише дотепно автор — є повне розчленування совєтської імперії та встановлення суверенної нації з кожної її частини. АБН є проти будь-якої форми російського імперіялізму, байдуже, царського, соціялістичного, демократичного, республіканського чи комуністичного. Він теж проти будь-якої російської федерації, побоюючись, що кожна її форма невідмінно призведе до відновлення російської гегемонії." — З усього ген. Фуллер робить такий висновок: „Тоді, коли Атлантійський Пакт треба вважати єдиним потенційним першим фронтом проти Совєтського Союзу, то в АБН — без огляду на його організаційні недомагання — треба добачувати єдиний потенційний другий фронт. Разом вони повинні становити великий стратегічний інструмент західних держав, при чому оба вони однаково важливі, бо жаден з них один без одного не може досягнути того, що повинно бути західною ціллю — не здержання комунізму, але повне знищення большевизму, без чого не може бути миру в світі." На закінчення своїх міркування автор дає західному світові низку практичних порад, від узгіднення західних цілей з ціллями АБН та виразного становища Заходу до визвольних рухів поневолених народів почsession, а на практичній допомозі тим рухам кінчаючи.

АМЕРИКА ПІДТРИМУЄ КОМАНДУ СЕРЕДНЬОГО СХОДУ БЕЗ ЄГИПТУ

Вашингтон, 24 жовтня. — Департамент стейту оголошує, що Злучені Держави плянують зорганізування оборонної команди Середнього Сходу разом із шістьома іншими країнами без уваги на відкинення цієї пропозиції Єгиптом. Пляни для оборони Середнього Сходу складають Злучені Держави, Великобританія, Франція, Туреччина, Австралія, Нова Зеляндія й Південна Африка, Єгипет, відкинувши порозуміння з Британією в справі оборони Суезького каналу й Судану, відкинув водночас і пропозицію Америки взяти участь у підготові до оборони Середнього Сходу. Пропозиції взяти участь у такій обороні вислала Америка державі Ізраїля й іншим арабським країнам, як про це сказав пресовий урядовець департаменту стейту, Майкел МекДермот. Дискусії над такою обороною охоплять також і питання стосунку команди Середнього Сходу до Північно-Атлантійського Пакту.

ВПЕВНЯЮТЬ, ЩО РОСІЯ МАЄ 25-100 А-БОМБ

Вашингтон. — Вибух другої атомової бомби в Совєтах викликало зацікавлення могутністю комуністичного світу, а зокрема питанням, скільки атомових бомб Росія може мати під теперішню пору. Останні певні інформації в цих справах походять від командира воєнної фльоти, Вилйема Т. Грінгалґа, колишнього голови Промислового Каледжу Збройних Сил. Він тепер призначений до бюра секретаря оборони. Його вважають за авторитет у здобуванні інформацій про сили закордонних держав. Він твердить, що Росія може мати тепер 25-100 атомових бомб. Він того погляду, що Кремль „добачує в своїй військовій силі можливість загрози решті вільного світу і його знищення, якщо Кремль не буде мати вільної руки". Він порівнює видатки Росії на озброєння з видатками Америки і приходить до висновку, що Росія видає на озброєння $125,000,-000,000 річно супроти американських видатків на цю ціль в сумі $60,000,000,000 річно. При цьому він оцінює вартість російських зброєнь вартістю американських долярів, беручи до уваги ціну праці й харчів у Совєтах.

ШИРОКИЙ ВІДГОМІН ВИСТУПУ О'КОННОРА НА АКАДЕМІЇ ЗУАДК

Филаделфія. З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що з усіх усюдів в цій країні, як теж з Европи все ще надходять голоси на виступ Едварда О'Коннора, члена ДП Комісії у Вашинґтоні, на Академії ЗУАДКомітету у Филаделфії 13-го жовтня. Комішенер О'Коннор виголосив тоді доповідь про „Трагедію української нації", рекомендуючи створення окремого американського Комітету Допомоги Визвольним Змаганням не-російських народів в СССР. Виступ О'Коннора та його пропозиції мали відгук теж в офіціяльних американських колах. Довгі витяги з цеї промови надрукував офіціяльний орган американських збройних сил в Европі, „Старс енд Страйпс", як теж щоденна німецька, французька, швайцарська та інша европейська преса.

ІРО ВІДМОВИЛО ПРАВА ДП. ЧЛЕНАМ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

Филаделфія. ЗУАДКомітет інформує, що Рада Міжнародної Організації для Втікачів, ІРО, на своїх останніх нарадах в Женеві відкинула пропозицію, щоби членам колишньої Української Дивізії признати право ДП. ЗУАДКомітет продовжує свої заходи для зміни того становища. До генерального директора ІРО, Мр. Кінґслі, вислано телеграми з дальшими вияснениями в тій справі, як теж пороблено відповідні заходи в державному департаменті, прохаючи його інтервенції в користь зміни становища ІРО, яке винесло своє рішення під впливом створених комуністичною пропаґандою пересудів, мимоволі роблячи цим прислугу комуністичній пропаґанді.

ВІДБУЛАСЯ ПЕРША СЕСІЯ ВІДНОВЛЕНИХ ПЕРЕГОВОРІВ В КОРЕЇ

ПРОБЛЕМА ДЕМАРКАЦІЙНОЇ ЛІНІЇ ЗНОВУ ГОЛОВНИЙ ПРЕДМЕТ НАРАД

Токіо, 25. жовтня. — Аліянтська і комуністична делеґації відновили сьогодні свої переговори в справі перемир'я в Кореї, перервані комуністами 22 серпня під закидом порушення аліянтами невтральности місця переговорів, що тоді відбулися в Каесонґ. Перші наради після перерви і 27-мі з черги відбулися сьогодні в 11-ій годині ранку в малій місцевині Панмунджом, коло вісім миль на схід від Каесонґ. В нарадах взяла участь аліянтська делеґація в давньому складі, з адміралом Чорлсом Торнером Джоєм на чолі. Наради тривали не цілу годину і їх відрочено до наступного дня, а вміжчасі відбудуться розмови підкомітетів. З поінформованих джерел заявляють, що головним предметом нарад знову буде справа демаркаційної лінії, на якій мало б наступити перемир'я. Аліянтський головний командант на Далекому Сході, ген. Метью Ріджвей, — безпосередньо перед відновленням нарад дав виразно до зрозуміння, що аліянти не відступлять від свого попереднього домагання, що така лінія може бути встановлена тільки на лінії фронту, що вміжчасі знову змінилася, як армії ген. Фліта посунулися дальше на північ. Комуністична пропаґанда ще повторює своє попереднє домагання, щоб демаркаційною лінією зробити 38-му паралелю та щоби до тої лінії були відкликані всі війська, — проте існують деякі познаки, що цим разом червоні готові погодитися на аліянтську концепцію щодо лінії перемир'я. Не зважаючи на те, що аліянти розбили всі ворожі спроби наступу та прогнали червоних не тільки з південно-корейської території, але й виперли їх зі стратегічних позицій на північ від паралелі, це не перешкаджає комуністичній пропаґанді говорити про „величезну перемогу" червоних. Після остаточного відновлення нарад по обох боках спостерігається деякий оптимізм, що цим разом вже таки пощастить договоритись до перемир'я.

ВПРОДОВЖ 6 ГОДИН ПОБУДОВАНО ШАТРОВЕ „МІСТО ПЕРЕГОВОРІВ"

Панмунджом, Корея. — Персонал комуністичної делеґації на відновлені мирові переговори в Креї з нескриваним подивом приглядався вчора, як американські вояки впродовж шістьох годин побудували справжнє „шатрове місто" для переговорів в цьому зруйнованому війною корейському селі. Годину після того, як комуністи дали свою згоду на відновлення переговорів, кілька величезних американських вантажних авт заїхало на призначене місце і впродовж найкоротшого часу „виросла" під їх руками шатрова оселя з усіми вигодами: дерев'яною долівкою, світлом, печами для огрівання, столами і меблями, густою телеграфною і телефонною сіткою та всіми іншими вигодами. В самому шатрі, в якому мають відбуватися переговори, зроблено два окремі політичні входи, один для червоних і другий для аліянтських делеґацій, щоб не було непорозумінь хто має входити і виходити перший. Відразу пороблено теж відповідні заходи безпеки, зокрема заінстальовано окремі бальонові і світляні знаки для перестороги авіяції.

В КОРЕЇ ІНТЕНЗИВНА АКЦІЯ В ПОВІТРЮ, — СПОРАДИЧНІ БОЇ НА СУШІ

Токіо. — Воєнна акція на корейському фронті вчора знову концентрувалася головно в повітрю, тоді, коли на суші приходило тільки до спорадичних боїв, зокрема на центрально - західному секторі фронту. Велику активність в повітрю виказувала вчора вже четвертий день з черги ворожа авіяція, запускаючись цим разом вже на велику віддаль від своїх баз в Манджурії, але все ще не поважуючись на будь-яку акцію на фронті або поза аліянтськими лініями. Ген. Ванденберґ, шеф штабу американської авіяції, недавно твердив у Вашинґтоні, що ворожі літаки оминають будь-якого виступу, що міг би дати аліянтам в руки матеріяльний доказ активної совєтської інтервенції у війні. Ген. Ванденберґ твердив, що в Кореї по ворожому боці борються не тільки совєтські літаки, але й совєтські пільоти. У вчорашніх повітряних боях, в яких брало участь знову коло 150 ворожих літаків, один ворожий літак був збитий, а один важко пошкоджений. Аліянти не мали жадних втрат.

БРИТАНЦІ ВИБИРАЮТЬ НОВИЙ ПАРЛЯМЕНТ

Лондон, 25 жовтня. Сьогодні між 7-мою годиною ранку і 9-тою вечора англійський нарід вибере своїх нових 620 представників до Палати Громад, від яких залежатиме й дальший режим та уряд країни. Це вже треті з черги вибори в Англії після закінчення другої світової війни. В двох попередніх виборах перемагали лейбуристи, дарма, що консерватисти з Винстоном Чорчилем на чолі були при владі під час війни та могли оправдано покликуватися на свою перемогу. В останніх попередніх виборах два роки тому лейбуристи були здобули тульки дуже незначну більшість місць в парляменті, що не дозволило їм створити стабілізаційний уряд та було безпосередньою причиною передчасного розпущення парляменту і проголошення нових виборів. Тепер в пресі та публічна анкета заповідають перемогу консерватистів, хоча в справжніх демократичних виборах, що ними безсумнівно є англійські вибори, часто трапляються несподіванки, як це буває теж в Злучених Державах. В загальному в Британії є коло 35,000,000 осіб управнених до голосування.

В СВІТІ

● **Комуністичні вожді** підсовєтських „народних демократій" одверто признаються до кризи в їхніх промисловостях. Вину за всі неуспіхи приписується робітникам.

● **Згідно з кінцевими підсумками** недавніх виборів у Греції, найбільше місць здобула партія маршала Папаґоса, яка матиме в новому парляменті 114 послів.

● **Совєтський уряд домагається** від Фінляндії звільнення від оплати за перевіз совєтських товарів через порт в Гельсінках.

● **Уряд Ізраїля плянує припинити** дальшу іміграцію жидів з інших країн, побоюючись господарських труднощів.

● **Еспанський уряд повідомив** про створення комісії атомової енергії, яку очолюватиме шеф генерального штабу еспанської армії.

● **Італійське міністерство авіяції** повідомило, що вже з кінцем цього місяця італійська індустрія випустить перший турбо-літак, цілком збудований в Італії на англійський зразок.

● **Альбанська комуністична** радіовисильня повідомила, що „альбанські органи безпеки вбили 13 саботажистів, скинених парашутами на альбанську територію американською розвідкою."

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays. and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАНЕПАД МОРАЛІ

Преса переповнена кожного дня такими „сенсаційними" вістями, які стверджують великий моральний занепад. Та що тут дивного, коли в Сенаті, по довгих дослідах сенатської підкомісії, запропоновано скласти кодекс чесної поведінки навіть для державних урядовців. Звідси і домагання президента Трумана, щоб члени Конґресу та високі урядовці проголошували кожного року публічно свої доходи. Як же ж — серед таких обставин — можна припускати, щоб і низи були з чистими руками? Тому теж не диво, що вже арештують за підкупство та ошуканство й урядовців податкового уряду. На жаль, впливових людей, що займають високі становища, не так легко приловити на таких ділах, за які їх можна б поставити під суд і загнати до тюрми, хоч загально відоме, що вони не поступали чесно, бож брали різні „презенти" від чужих людей тільки з того приводу, що мали впливи в урядових аґенціях, а ті, що їх обдаровували, надіялись за те великих користей — на кошт держави. Скандали, які тепер виринають, діткнули навіть краєвого демократичного предсідника (Вилйем Бойл мол.). Як відомо, він мусів уступити. Трумановi особисто навіть противники не закидають таких нечесних діл, що розраховані на матеріяльний зиск, проте справи виглядають так, що якщо він не переведе ще до найближчих президентських виборів радикальної чистки і не підійме моралі в найвищих урядових установах, Демократична партія провалиться. Головним закидом проти неї буде те, що корупція є наслідком того, що одна партія задовго при владі. А того роду арґумент, як знаємо з досвіду, промовляє до американського народу дуже переконливо.

Сенатська комісія вийшла з того заложення, що мораль серед публічних урядовців знизилась тому, що підупала мораль у цілій країні. Іншими словами — всі ми винні, бо не дбаємо, щоб самі стали моральнішими. Українська приповідка говорить щось інше, приписуючи головну вину — голові. Коли в найближчім оточенні президента Трумана були особи, що приймали подарунки, які ставали публічним скандалом, а президент це толерував, то що тоді говорити про того податкового урядовця, що промахнувся, виправдуючи себе мізерною заробітною платнею і жінкою на трьома дітьми, що їх треба нагодувати, вбрати і до школи посилати

Сенат, говорив недавно сенатор Бентон критикуючи поведення сенатора МекКарті, став місцем, де запанувала „свобода брехати". Також важкий закид, який не відходить далеко від правди, як зважимо, що за погані обвинувачення піднімались в час останньої сесії з лав Сенату, чи його комісій. А це читали по цілій країні! Того роду поведінка з честю людини, не тільки не етична, але прямо загрожує індивідуальній свободі, а тим самим підкопує ті здорові моральні основи, на яких будовано цю країну. Ясно, що це нищить також довір'я загалу до найвищих установ і проводу нації. Щоб цьому зарадити, скликуються тепер навіть і такі конференції, і то з найліпших голов, які думають про способи „збалансування моральної відповідальности". Можливо, що вони будуть успішніші від дволітніх студій Американського Правного Інституту над 10-літніми злочинцями. Висліди тих студій такі, що могли б кожного з нас залякати, але що гірше — запропоновані ними способи заради цьому лиху виявились цілком безуспішними. Закон, суди, доми поправи — не помагають.

Едґар Гувер, директор відомого Федерального Бюра Інвестиґацій, стверджує, що злочинство зростає, а зокрема зростають крадежі та зловживання в банках. Гувер припинує це „бракові моральної відповідальности у різних ділянках нашого життя". Це великий удар для демократії. Тому саме так багато про це тепер пишуть і говорять. Але що б хто не радив, рятунку треба шукати таки там, де його можна знайти, себто у вихованні — в хаті, школі й церкві.

РИСКОВИЙ СТРАЙК

Портові вантажники в Ню Йорку вже від десятьох днів ведуть самочинний страйк, що вміжчасі поширився на ввесь порт не тільки в Брукліні і Манґеттені, але й на Стетен Айленд, Гобокен і Джерзі Сиτі. Страйк самочинний, бо його почали і ведуть самі робітники, без згоди своєї профспілки, включеної в Американську Федерацію Праці їхнього Міжнародного Союзу Портових Вантажників. Навпаки, всі дотеперішні заходи профспілки, щоб повернути вантажників назад на роботу, зустрілись зі солідарним спротивом страйкуючих, які відповідно „впливають" теж на тих, які не бажали б страйкувати. Страйк, що вже спаралізував не тільки пристань, але й звесь зв'язаний з нею господарський рух та спричинив величезні шкоди, загрожує поширенням на інші порти, зокрема на Бостон, Филаделфію Балтимор. Американська суспільність зокрема стурбована тим, що страйк припинив в деякій мірі перевіз зброї для вояків в Кореї, як теж інші оборонні заходи міжнародного маштабу.

Де причина теперішнього страйку? Союз Вантажників, з Джозефом Райеном на чолі, заключив з місцевим Пересилковим Союзом договір, на підставі якого вантажники мали дістати 10 центів підвишки заробітної платні за годину та яким унормовано цілий ряд інших умов праці. З постановами договору погодився ввесь робітничий Комітет, що вів переговори та який складався з 125 осіб, а голова юнії вантажників твердить, що з цими постановами погодилася теж більшість всіх вантажників. Але з ним, виходило б, не погоджуються вантажники в Ню Йорку. Вони запевняють, що договір не був ними ратифікований і обстоюють свої попередні домагання: 25 центів підвишки на годину, що збільшило б їхню заробітню платню до $2.25 годинново, домагаються довших відпусток, цілоденної заплати у випадку, якщо робітник тільки зголосився рано до роботи, хоча б її опісля не було (теперішній договір признає їм на такий випадок заплату за чотири години праці, та низку інших привілеїв.

З цього й почався страйк. Інтервенція юнійних керівників, щоб вантажники вертались до праці, досі була безуспішна. Що більше, страйкуючі вперше почали пікетувати вже навіть військову портову базу в Брукліні. Дотеперішній страйк нагромадив величезну кількість товарів, призначених на пересилку через порт. Залізниці, щоб не збільшувати перевантаження магазинів, відмовились перевозити дальші товарі до порту. В пристаннях за цей час нагромадилась теж величезна кількість пошти, призначеної до заморських країн. Поштовий уряд тепер рішив скеровувати всю пошту через порт в Орлінсі. В загальному в страйку бере участь коло 20,000 робітників в понад 130 причалах. Досі цим страйком було охоплених понад 100 кораблів, включно з великими трансатлантійськими лінійниками.

Тепер з усіх боків, в пресі і на публічних виступах, видвигається домагання закінчення страйку, рекомендуючи рівночасно багато можливостей на це, від інтервенції Краєвої Ради Робітничих Відносин та Федеральної Служби Посередництва почінаючи, а на переведенні анкети між самими робітниками кінчаючи. Не входячи в саму причину страйку та його слушність чи безпідставність, загальна опінія погоджується в одному: страйк портових вантажників є рішучо рисковний, бо його наслідки дошкульно відчувають не тільки непричасний в самому страйку загал населення, але насамперед з уваги на те, що він є серіозним дисонансом в суцільних оборонних зусиллях країни.

Никон Немирон.

Чи поворот до минулого?

В українській, польській і російській пресі вільного світу є дискусія на тему взаємин між українцями та росіянами і українцями та поляками, про неї читачі „Свободи" мають достаточні інформації із численних статтей в нашому часописі. Очевидно, польські і російські публіцисти протеґують думку поділу України між Росією та Польщею в майбутньому, коли розпадеться сьогочасний Совєтський Союз, тобто змагають до минулого міждержавного стану: поляки хочуть польських границь на сході з 1939 р., російські публіцисти з колишнім головою російського Тимчасового уряду в 1917 р. Олександром Керенським на чолі готові піти назустріч цим польським домаганням, аби без галичан, які — на їхню думку — є одинокими русофобськими українцями, могти легше на українських центральних і східніх землях „перевести — по словам російського соціялістичного діяча на скитальщині Абрамовіча — плебісцит, чи українці хочуть жити під Росією, чи самостійно".

В українській пресі є відповідна відсіч цим польським і російським зазіханням на українські землі. І автор цих рядків займав становище до виступу Абрамовіча в нюйоркській УВАН, де російський соціяліст у своїй російській шовіністичній гістерії забув про закон гостинности в українській установі, коли навіть польський прелеґент в УВАН, проф. Омар Галєцкі, повевся як слід гостеві, зазначуючи, що справа українсько-польських кордонів вирішиться тоді, коли українці і поляки самі рішатимуть про долю своїх країн (пор. „Україна, Росія і Польща", „Свобода" з 25 квітня 1951, ч. 96). Очевидно, ці гостинні виступи російського і польського прелеґентів в українській науковій установі нічого не змінили в напруженні чи у відпруженні українсько-російських та українсько-польських взаємин.

Гостроти в українській пресі набрала акція Керенського і його однодумців поміж скитальцями в Европі — росіянами і народів поневолених большевиками, причетність до групи Керенського декого з українців і публіцистів з українським прізвищем та русофільське становище деяких впливових американських діячів з президентом фордівського „Фонду Вільної Росії" Джорджом Кенаном на чолі. Про цей „Фонд Вільної Росії" була в „Свободі" (з 20 і 21 вересня ц. р. ч. ч. 219 і 220) об'єктивна стаття П. Книжника. Українців непокоїть головно назва „вільна Росія" тому, що під покровом „вільної Росії" російські „демократи" з Керенським на чолі хотять у хвилині упадку Совєтського Союзу спасати єдність і неподільність колишньої царської імперії. На мою думку — гістеричні змагання російських чи польських аґресорів на українські землі, не повинні настроювати нас — змагунів до вільної України вороже до вжитання нашими ворогами назв „вільна Росія", чи „вільна Польща"; ми тільки мусимо обставати, щоби ні у справді вільній Росії, чи у справді вільній Польщі не було ні п'яді української національної території. Тимто на часі була тепер інформація Державного Центру УНР урядові ЗДА про неважність варшавського договору з 1920 р. („Свобода" з 19 жовтня ц. р., ч. 244), на часі є підреслювання з українського боку, що навіть сьогочасні границі Польщі на сході захоплюють західні окраїни української національної території — Лемківщини, Надсяння, Холмщини й Підляшша, про що маємо навіть натяк британського міністра закордонних справ Антона Ідена в англійськіюй Палаті Громад 22 лютого 1945 р. після конференції в Ялті, та в повідомленні аґенції „Асосійтед Прес" про зміну совєтсько-польських кордонів у цьому році, (про що було кілька статтей в „Свободі" (остання д-ра С. Барана, ч. 162, з 14 липня ц. р.). До речі, слід пригадати, що подув вільної Росії песля упадку царату в 1917 р. уможливив українцям творити свою незалежну державу і Керенський не був у силі спинити українського національно - державного руху. Тепер процес національного відмежування українців від росіян у Совєтському Союзі пішов дальше, як собі уявляють Керенський і його однодумці. Там не має колишніх „малоросіян", є тільки українці, „малоросіяни" є тільки поміж білою російською еміґрацією з 1917-21 рр. Тим то уважаю невластивим називати „малоросом" відомого київського лікаря і шахіста Багатирчука, основника й керманича Українського Червоного Хреста в Києві в початках німецької окупації, що може з особистих мотивів чи упередження до людей в деяких українських уґрупувань опинився, на жаль, в таборі Керенського. Юрко Коцюбинський, Микола Скрипник і Микола Хвильовий теж пішли в розріз з українськими національно-державними змаганнями в 1917-21 рр., проте ніхто не відмовляє їм приналежности до українського народу, а навіть дехто пробує „реабілітувати" декого з них. Уживанням терміну „малорос" для означення збаламучених наших земляків, ми даємо тільки зброю в руки росіян і поляків, що добачують мнимі „різниці" між східніми українцями, яких вони за опрокидуваною мною термінологією можуть звати знов „малоросами", та західніми українцями.

Безперечно, для нас міродайною є для оцінки американського відношення до української проблеми заява Джорджа Уонана, дати росіянам вільну руку у розв'язані національних проблем на Сході Европи. Але це означає тільки дальшу американську ізоляцію від східньо-европейських проблем. Вона можлива в майбутньому тому, що для спільної анґлосаської політики назріло багато важких проблем у теренах, де вони вклали багато праці і капіталу як Іран, Індії, Ірак, Єгипет з Суезом і Суданом. І тому східньо-европейські народи самі вирішуватимуть проблему свого державно-національного самовизначення і границь своїх дер-

(Докінчення на стор. 3-тій).

Петро Василенко.

На тему змісту тижневика

Хоч чимало вже з'явилося статтей про проєктований „Тижневик Літератури", проте мало-хто порушував питання змісту, характеру цього тижневика. На цю тему варто вже тепер розпочати дискусію, зокрема дуже бажано б було, щоб про це висловилися і наші письменники та критики. А ще важливіше почути голос читача. Успіх тижневика в великій мірі залежатиме від того, якою мірою він буде спроможний задовольнити пересічного читача. Редакція повинна почути цей голос широкого читача, його вимоги, прислухатися до тих побажань, які висловить наш читач в своїх листах до редакції „Свободи". Для мене найбільше побажання, щоб тижневик був — цікавий. Як же треба зробити, щоб він був таки справді цікавий? Які є для цього засоби? Поперше, потрібна змістовна і цікава художня проза: оповідання, повісті і цікавий роман з продовженням в наступних числах. Подруге, потрібні добрі ілюстрації, фоторепродукції, злободенні карикатури тощо. Тижневик повинен також відбивати наше сучасне життя з його важливими актуальними проблемами сьогоднішнього дня. Поруч з цим певне місце треба приділяти і нашому минулому. Популярні статті про наших письменників, мистців, композиторів, артистів, малярів, скульпторів та інших діячів мистецтва повинні знайти своє місце в тижневикові. Науково-популярні статті з різних ділянок знання і науки також треба вміщати тут. Цікавість викладу треба сполучити з дейним виховавчим змістом. Окрему увагу треба також звернути на ознайомлення наших читачів з американською і світовою культурою і літературою та мистецтвом. Для цього не можна обмежуватися тільки сухими літературознавчими статтями про американську і західньоевропейську літературу. Треба дати художні зразки цієї літератури, вибираючи знову ж таки твори цікаві своїм змістом і високомистецькі своєю формою.

Поважне місце в тижневику треба дати українознавству в найширшому значенні цього слова. Літературні портрети українських письменників, науковців, громадсько-політичних діячів, мистців, історичних діячів, окремі епізоди з історії, з історії культури, літератури, мистецтва, окремі епізоди з історії визвольних змагань українського народу, картини життя українського народу під московсько - большевицькою і польською окупацією, переслідування українців, жах концтаборів і в'язниць, спротив народу проти окупантів, героїчні епізоди боротьби проти окупантів, жах німецької неволі і німецької окупації, життя і побут українського села в минулому і сучасному, життя і побут средньошкільної і студентської молоді в різні часи і епохи, спогади видатних діячів, а також спогади невидатних діячів і осіб про видатні події, про окремі епізоди українського життя, спогади і ще раз спогади про давнє минуле — все це при умові, коли воно цікаво написано, безперечно заслуговує уваги з погляду тих пізнавальних і виховавчих цілей, яким служитиме такого роду літературний матеріял. Але ніколи не треба забувати, що найцікавіша тема і найшляхетніша ідея приречені на повну невдачу, якщо не будуть вони подані в високомистецькій формі і в цікавому викладі. Часто найкращий задум письменника гине, найглибша ідея не доходить до читача, найгероїчніші вчинки героя повісти не зворушують читача і не викликають в цьому ніяких емоцій. Чому? Тому, що твір буває написаний не по-мистецькому, не в цікавому викладі. Тому над мистецькою досконалістю твору, над опрацюванням цікавости викладу треба нашим авторам найбільше попрацювати. Буває і навпаки: відзначаючись наймодернішими мистецькими досягненнями, твір не доходить до читача, твір залишається нудним і нецікавим. Чому? Тому, що він не має ніякого змісту, або має такий туманний зміст, що й сам автор часом не може в ньому розібратися. Такі твори не потрібні тижневикові, бо не потрібні вони й широкому читачеві. На мою думку, в нашому тижневику не повинно бути місця для всяких футуристичних „заумних" експериментів! Зрозуміла мова реалістичного і романтичного стилів повинна панувати в наших мистецьких творах. Туманні сучасні футуризми, „карбрумізи" та інші „ізми" не потрібні нікому. Найвеличніші явища світового мистецтва створили реалісти і романтики, і їхні твори були для всіх і зрозумілі і цінні своїм пізнавальним і виховавчим значенням. Шекспір, Байрон, Иете, Шіллер, Гюґо, Шевченко, Франко, Леся Українка, Коцюбинський, Стефаник, Кобилянська — всі ці світові і наші українські письменики вміли поєднати високий ідейний зміст з досконалою мистецькою формою, всі вони правдиво малювали дійсність і порушували в своїх творах величні проблеми філософського і суспільного характеру і значення. Так саме і для наших сучасних письменників українське слово повинно бути не об'єктом шкідливих і непотрібних експериментів, малпувань і наслідувань „модних" західніх занепадників, а „словом-зброєю", словом „на сторожі" поневоленої України, „огнем в одежі слова", „блискучою іскрою Прометея". Такого слова хоче від наших письменників і сучасний український пересічний читач.

Ів. Керницький.

ДЕРБИ В ЗАКАМАРКАХ

3)

Воротар Клим Цигарничка доказує чудес, виловлює м'яч за м'ячем, кидається на м'яч, як лев, а все скоса на дядькову кавулю споглядає. Врешті, в 20-тій хвилині, втирає Клим Цигарничка краплистий піт із чола та каже:

— Нічого, каже, не вдієш, наближаються мої Термопілі. Прийдеться мені сьогодні принаймні п'ять дядькових кавуль скоштувати! Противник злопав полунецок гнилиць і землю дре під собою. Накинув систему „В" у повному маштабі, а наші, іроди, поталащать просто скандально. Бийте, каже, дядьку Охріме, відразу, всеодно мені тут помирати, не діждавшись короваю.

Бачить дядько Охрім, симпатик клюбу, що воно справді не переливки, та й каже:

— Я, каже, як сторонній глядач, зразу і не думав, щоб втручатися в фізкультуру, але таки доведеться. Скажену оце противник накинув систему, мотлошить наших, аж пір'я летить. Подай но мені, сину, оцей бальон, ніби то на корнер, а я вже з ним справлюся. Не будь я Охрім, коли він не лопне, як тільки я торкну його своїм чоботом. А без м'яча — змагання не змагання, просто сміх один.

А симпатик клюбу, дядько Охрім, чолов'яга коренистий, однією рукою бочку пива аж до стелі піднімає... От, як розмахнеться дядько Охрім, симпатик клюбу, як копне м'яч своїм „шпіцом", а м'яч отой, п'ятий нумер, як вистрелить в повітр'я, як засвище та зашумить, як закреслить у повітрі дугу — і ген-ген! — на самий чубок старезної, трьохсотлітньої, височенної липи вилетів і там зачепився. Зачепився за вороняче гніздо. і, взагалі, і думки не має, щоб приземлитися на грище, де його, річ ясна, конче потрібно.

Ну, гості, немов замотеличені, бігають попід липу, голови вгору позадирали та все кукають за м'ячем, чи не падає. А місцеві змагуни тільки в кулак сміються:

— Молодець, кажуть, дядько Охрім, симпатик клюбу! Неабияку собі „свічку" стрілив!

Між публікою вже дехто і об заклад б'ється. Дехто каже, що м'яч впаде з липи, а дехто, навпаки, впирається, що він, взагалі, не впаде, хіба, щоб із парашутом його спустити. Пастушки назбирали собі камінців, здолу камінцями приціляються, галок полошать, воронячі гнізда валять. А дядько Охрім, симпатик клюбу, водно поміж людей снується, руками розкладає і, просто з дива не виходить.

— Оце ж, каже, харцизяки, сталевий якийсь бальон собі пошили! Тьху, тьху, нечиста сило!... Не лопнув! Далебі — не лопнув!...

Врешті капітан команди гостей, Кирило Вареница, каже:

— Отак, каже, друзі, задравши голови, можемо і до мая стояти і нічого не вистоїмо. І війна з плютократією скінчиться, а ми м'яча не дістанемо. Треба, каже, скочити кудинебудь по сусідах і позичити драбину.

Радо-не-радо скочили місцеві до тітки Павлихи і принесли драбину. Тоді то вже і вдалося спустити м'яча на землю.

Отак, то за тим, то за сим, минуло 45 хвилин і суддя п. Рогалик, відсвистав перерву. Після перерви гра ще більше пожвавилась, прибрала на динаміці. Гостям немов би хто перцю насипав, просто-двояться і трояться на грищі, а Климові ворота обстрілюють вже без милосердя.

В 15-тій хвилині другої половини Клим Цигарничка заплакав, як дитина, і каже:

— Пропали ми, дядьку Охріме! Ворог б'є нас на нашій власній території!

А тут, саме, капітан команди противника, Кирило Вареница, пробився крізь місцеву оборону і тягне з усякої сили на Климові ворота.

— Ого! — махнув рукою Клим Цигарничка. — Мій швагерко сольо-балянсе їде до мене в гості! Валіть мене, дядьку Охріме, колом через плечі, бо мій швагерко — перший стрілець району, ногу має певну! Ґоль сидить, як Бог на небі!

— Нога — ногою, — каже дядько Охрім, симпатик клюбу. — Нога ще пів-біди. Ти дивись, небоже, щоб він тобі головою чого не затіяв, а нога, то вже моя річ. Не хотів оце я, як сторонній глядач, втручатися в фізкультуру, але таки прийдеться. М'яч харцизяки, пошили собі сталевий, на це і муха не сяде, але не будь я Охрім, коли я не пущу оцього колика твойому швагрові під ноги!

...Та в тій хвилині трапилось щось несподіване, щось неймовірне... Це, власне, правду кажучи, був найбільш драматичний момент цілих змагань, вершок емоції! Бо не встиг Кирило Вареница під'їхати під Климові ворота, а дядько Охрім не вспів розмахнутися, щоб пустити йому колика під ноги, як нагло на городі тітки Павлихи затріщав перелаз, зашуміла кукурудза, між публікою зчинився крик і вереск, дітиська запищали, гуси заґеґали, — і расовий, дволітній бичок тітки Павлихи, красої масти, симентальської породи, грізно і коротко порикуючи, влетів на грище — без попереднього зголошення в судді, і, зі звішеним лобом, блиснувши заїло сліпаками, копнувся просто на Кирила Вареницю.

Капітан Кирило Вареница, побачивши перед собою такого чотироногого бика із звішеним лобом, з піною на храпі, із зачервонілими, сердитими очима — просто, можна сказати, спантеличився, не знаючи яке, супроти цього дикого факту, зайняти становище.

Тимчасом бичок тітки Павлихи зручним дирблінґом, послугуючись всіми чотирма ратицями, відобрав Кирилові м'яч з-під ніг, але при цьому так небезпечно сфавлював Кирила, що він, неборак, підлетів на півтора метра догори, а, опісля, посковзнувшись на коров'ячій купині (а ними місцевий стадіон був густо засіяний), запоров носом у кротивиння і вже більше не піднявся аж до кінця гри. Суддя, пан Рогалик, очевидно, відсвистав фавль та вільний стріл для гостей; надбігає лівий лучник динайміхівців і гостро б'є на ворота. Бичок тітки Павлихи, симентальської породи, відбиває м'яч прекрасною головкою, перекидає догори ногами лівого лучника центру і ліве крило гостей, вибиває рогами м'яч на поле та подає до середини нападу місцевих. Місцеві, не в тім'я биті, швидко збагнувши положення, переводять блискучу комбінацію, „переїздять" поміч та оборону противника, їхній правий криловий гостро стріляє до середини, лівий криловий прецизійно подає до центри, центра прецизійно подає лівому лучникові, лівий лучник прецизійно стріляє, м'яч прецизійно летить, воротар, Омелько Хрущик, прецизійно боронить, а ґоль прецизійно сидить, як риба в сітці!...

(Продовження буде).

Лев Ясінчук

ЮВІЛЕЙ ДУХА

У СІМДЕСЯТЛІТТЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ"

Старші американські українці ще мабуть пам'ятають ювілей 50-ліття виховної української установи „Рідна Школа", що його обходили в 1931 році не тільки українці на Західній Україні, де „Рідна Школа" безпосередньо діяла, але й в Америці. Не було не то міста, але навіть затишного українського села десь у Карпатах, де народ маніфестаційно не виявив би своєї радости на згадку, що спільними зусиллями усього народу тієї землі п'ятдесят літ простояла й трудилася для сучасних і прийдешніх поколінь українська установа, не зважаючи на всі внутрішні труднощі й на перешкоди австрійсько-польської, а згодом — польської державної влади. Гомін ювілейних свят понісся океаном, ударив об мури хмародерів і розрухав стару українську імігращію в Америці.

Щоденник „Свобода" (22. жовтня 1931), закликаючи українців Америки до маніфестацій на честь культурних змагань, що їх український народ проявив у півстолітній діяльності „Рідної Школи", писала, що „таким робом ми не тільки оживимо наше життя, але зробимо його змістовнішим, ідейнішим, культурнішим". Голос органу Українського Народного Союзу й других організацій, як „Провидіння", „Українська Народна Поміч", не пролунав безслідно. Він вилився в могутнє захоплення й щиру пошану до тієї установи. Майже не було міста в Америці, де не відбулось би величаве ювілейне свято в честь „Рідної Школи" і то свято виведено не звичайним шабльоном, але при масовій участі американських українців і показом усього, що в той час могли вони з себе видати. А вже українська громада в Ню Йорку, що в той час виявляла майже повне розбиття, об'єдналася довкруги прапора „Рідної Школи" на її ювілейне свято дня 27 грудня 1931 р. „Всьо, що тільки уявляло собою щось живого, не-труп'ячого, взяло чинну участь у тому обході" („Свобода" з 4. січня 1932). Просто здивована небувалим навіть матеріяльним успіхом (на святі зложили нюйоркчани впродовж пів години 1.628 долярів для „Рідної Школи") кінчила „Свобода", що „ще ніякої події не обходила ніяка американсько-українська громада так, як Ню Йорк ювілей „Рідної Школи".

Від 1931 р. проминуло 20 років. За той час наросло вже нове українське покоління в Америці, з якого старші пригадують собі може тільки немов крізь мряку українську молодь краю їхніх батьків — з фільму, що його в ювілейні свята висвітлював окремий представник, висланий на той час до Америки українськими організаціями Західної України. Тому в 70-ліття не буде зайвим пригадати цю інституцію, що діяла на західніх землях у врем'я люте, коли то поляки дійшли в Австрії до політичного голосу, використовуючи своє становище на те, щоб найбільшими своїми зусиллями польонізувати український нарід на Західній Україні при помочі нищення українського шкільництва й насаджування натомість — польського.

У вісім років після свого золотого ювілею (1939) перестала „Рідна Школа" існувати як установа — наслідком приходу большевиків на землі Західньої України, а її школи й виховні заведення враз з велетенським майном стали державною власністю.

Але не перестала діяти виховна ідея, створена й усистематизована тією установою. Не перестала й не перестане вона діяти там і досі, де, й доки український народ буде мати право уладжувати будучність своєї молоді по власним потребам. Ця ідея перекинулася як непоборна думка по всяких краях европейського континенту й заставила голих та голодних скитальців переводити її в діло в українських національних школах. Вона покотилася поза океан, де в різних заморських державах розблискує з більшою чи меншою наснагою, щоб не дати українській дитині відчужитися від свого народу.

Сімдесят років 30 жовтня 1951 р., як „Рідна Школа" була основана у Львові, зразу під назвою „Руське" — пізніше „Українське Педагогічне Товариство", а від 1926 р. як „Рідна Школа". Живучість її ідеї заставляє згадати цю установу в її 70-ліття не посмертною панахидою, але тріюмфальним ювілеєм. Чому?

Продовж 58 років діяльности мала „Рідна Школа" свої виховні станиці у поверх 1000 місцевостях Західньої України. Одні з них перестали існувати, бо сповнили своє завдання, інші падали наслідком надмірного тиску, або непоборного спротиву сучасної шкільної чи адміністраційної державної влади. (Кінцевий стан з'ясований дальше).

Коли за часів австрійської займанщини поляки, керували політикою й на Західній Україні й мусіли ще трохи рахуватися з австрійським урядом, то у власній державі пішли повною парою на ліквідацію українського шкільництва. Після упадку старої Австрії (1919) залишилося в Галичині, що перейшла під Польщу, 2,420 українських шкіл. Крім того застала Польща на Волині й Поліссі 1.500 українських шкіл, що їх створила була Українська Народна Республіка. А вже 1922 р. на всіх тих землях було усього 465 українських шкіл. Коли ж 1923 р. признала „Рада Амбасадорів" Галичину для Польщі, почалося нагальне нищення лишків українського шкільництва на всіх українських землях під Польщею і вже в 1930 р. було на тих землях всього сто тридцять дев'ять (139) українських шкіл (гл. „Українська Загальна Енциклопедія", том III., під гаслом „Україна", стаття Івана Герасимовича). Український народ почав нашвидку рятувати свою молодь, основуючи для неї приватні укр. школи й різні виховні установи.

Відтоді організація рідних шкіл виглядала на гру в „піжмурки" з польською державною адміністрацією; народ творив школи, а влада закривала, бо польський шкільний інспектор переводив ревізію по дитячих торбинках у школі й найшов там, напр., в одної дитини ... В Андрієнка „Огляд бувальщини українського народу" (Городок), або І. Крипякевича „Історію України" (Золочів). Закрита владою українська рідна школа в Городку, розігнана поліцією, довгий час збірала дітвору то під церквою, то в полі, то на цвинтарі, кожного дня в іншому місці, криючись перед пошуками поліції. Деяка повітова шкільна влада навіть не завдавала собі труду з вишукуванням причин на закриття, тільки трималася одного брехливого зразка, мовляв: існуючі (значить польські — авт.) школи заспокоюють вповні культурні й релігійні потреби руського суспільства".[1])

Та все ж таки — в 1939 р., заки „Рідна Школа" перестала існувати з приходом большевиків, її дорobок був дуже показний: 610 дитячих садків, 41 народних шкіл, 23 середніх, 10 фахових. У всіх тих виховних заведеннях було 36.777 українських дітей, для яких займала „Рідна Школа" 1.086 українських учителів, що проявляли себе також на всяких інших національних ділянках, між тим 16 працювало науково.

Український учитель у школах рідношкільної організації мусів бути не тільки мистцем свойого звання, але й вдумчивим організатором, наділеним великою снагою й відвагою, щоб уміти й хотіти вбгати в бездушну програму накинену державою те, що потрібне українській дитині як будучому українському громадянинові. Між перлинами педагогів були такі мистці як Остап Макарушка, Константина Малецька (відома поетка під псевдом Віра Лебедова), д-р Михайло Коцюба, Василь і Марія Білецькі, Омелян і Маркіян Терлецькі, Денис Коренець, Володимир Кузьмович, д-р Юрій Полятинський, Ярослав Білецький, Володимир Радзикевич, Гриць Микитей, Петро Коструба, Ярослав Кузьмів, д-р Петро Біланюк (тепер учитель каледжу в ЗДА), д-р Яким Ярема, Євген Яворівський, Петро Будз, Августин Домбровський, Евфрозина Герасимович і багато інших.

Та на постійних, тривалих виховно-учбових станицях не кінчилася діяльність „Рідної Школи". Відповідно до потреби вона організувала найрізніші курси (в останньому році було їх 64, що мали 1480 учасників). Рідношкільні організації мали шкільні й прилюдні бібліотеки в числі 659 з 79.207 книжками, з яких 17 тисяч читачів прочитали останнього року 74.980 книжок. При рідношкільній організації об'єднувалося окремо 4.800 молодих юнаків у 80 хорах, 10 оркестрах і 130 аматорських театральних гуртках, що всі разом уладили продовж останнього року 1.868 імпрез, не зчисляючи 1.292 прилюдних виступів самої шкільної молоді. Коли добавимо до цього 1.761 доповідей, виголошених тільки продовж останнього року (1939) для 24.524 слухачів, так здається кожному стане ясно перед очима, яку велику роботу та який цінний вклад вложили „Рідна Школа" в національне відродження Західньої України! (Всі дані про діяльність „Р. Шк." в 1939 р. беремо в книжки автора цього огляду п. з. „На власних силах", Львів, 1939).

(Продовження буде).

1) Лев Ясінчук: „50 літ Рідної Школи, Львів, 1931, стор. 270.

ІВАН ГОШ
Виступає в ролі Андрія в опері „Мазепа"
6. листопада, Carnegie Hall.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НА ТЕМУ ОДНОЇ КОВЕРТИ УНФОНДУ

Нещодавно було надруковано у „Свободі" листа, якого прислано до Народного Фонду якийсь „русский" — Крилов чи Петров, — при чім прислав у коверті Фонду. Але у тій коверті замість грошей була ненависть і лайка російською мовою на адресу українців та України: „Как своих ушей, не видать вам Самостійной Украйни".

З приводу того листа було зазначено: невідомо яким способом коверта Фонду попала до русского, та ще й ворога України.

То ж дозвольте пояснити, як це могло статися. Це ж загально відоме, що в Америці, головно по містах, повно є людей з бувшої Росії та України, — переважно старих еміґрантів, — часто й неграмотних. Большевики уже давно, відразу, як захопили владу, почали дбати, щоб в Америці мати таку пресу, також в російській та українській мовах, яка служила б інтересам Кремля. Ця преса й піймала у свої сіті цю просту неписьменну робочу масу. Відома ж річ, що ми маємо в Америці десятки тисяч старих еміґрантів — росіян, „малоросів" та білорусів, які обдурені большевиками, — ще й досі вірять, що в Совєтах — найкраще життя, а Сталін — найбільший приятель всіх робітників і селян.

Це — така маса. Але серед цієї маси шиються й шугають справжні платні аґенти Москви — п'ята колона, — що провадять тут суто большевицьку роботу. Вони лазять по парках, по барах, по дешевих ресторанах, підшиваються під „трудовий народ" і провадять тут підривну аґітацію, ширять большевицькі часописи та збирають на „пресовий фонд" цих часописів. Погляньте до тих часописів, і Ви побачите, що з наших затурканих людей вони збирають на ці свої зрадницькі фонди великі суми.

То ж міг попастись десь у барі такому ловкому типові — Крилову чи Петрову — наш менше свідомий чоловік та, послухавши його пропаґанди, віддав йому коверти Фонду, а натомість десь певне дав щояку деєятку і на большевицьку газету, російську чи українську.

З цього нам наука: триматись свого і не роздавати ковертів ворогам, а відсилати із датком до нашого Українського Народного Фонду. А ще, крім того: ми мусимо ближче поцікавитись тією нашою збаламученою масою, йти до неї та енергійно викривати оту „п'яту колону", що поневолила Україну, а тепер повною парою підкопується під Америку.

М. С.

Нові Книжки

Нова праця про Митрополита Андрея Шептицького.

І. Б. Великий чернець і народолюбець. У п'яті роковини смерти Митрополита Андрея Шептицького. Прудентополь (Бразілія). В-во ОО. Василіян (1951). 152 стор. Головні розділи цієї книжки мають такі заголовки: „Муж Провидіння. Слідами славних предків. Життєвий шлях. Станиславівський Владика. Галицький Митрополит і Князь Укр. Церкви. Великий обновник нашого життя. Царський В'язень. Апостол Унії. Митр. Шептицький і комунізм. Найбільший українець нашої доби. Шептицький і наука. Митрополит-мученик.

Роман Завадович. „Геть з чортиком". (Сценка на св. Миколая). Вінніпеґ-Шікаґо. В-во „Мій Приятель" 1951. Ст. 16. Ціна 25 центів.

Нова дитяча п'єса: „Св. Миколай між Пластунами" або „Геть з чортиком" на одну дію, дієвих осіб 5. Сценка призначена головно для пластової молоді, хоча її виставляти можуть інші. Пластуни всіх катеґорій виступають, як делеґати до св. Миколая. В діялогах приділено розмірно багато місця пластовій ідеології і її рівнобіжності з християнськими елементами. З уваги на тутешні расові умовини, чортик виведений, як побілений, а не чорний, тим більше, що це підроблення під білих хлопців у п'єсці логічно умотивоване. Сценка досить статична, руху в ній не забагато, особливо в другій половині де виступає св. Миколай.

„Геть з чортиком" — це вже друга книжка Дитячої Бібліотеки Мого Приятеля з ділянки так потрібного дитячого репертуару.

РЕКТОРАТ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ...

повідомляє, що вписи на зимовий семестр 1951/52 відбуватимуться на протязі листопада, починаючи з днем 10. 11. 1951.

Зголошуватися до вписів на Філософічний Факультет та Факультет Права і суспільно-економічних наук мажуть особи із закінченою середньою освітою. Зголошення приймає Ректорат УВУ письменно або усно в урядових годинах (щоденно до год. 13-ої) в Канцелярії УВУ.

До прохання про прийнняття слід долучити матуральне свідоцтво та інші документи про освіту в оригіналі та їх завірені відписи, власноручно писаний життєпис та три світлини.

мецьких марок, Індекс — 5 НМ

Висота оплат: Вписове — 15 НМ німецьких марок), Індекс — 5 НМ, Семестральне — 75 НМ. Виклади зимового семестру починаються дня 5 листопада 1951.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Академія пам'яті Юрія Клена** — з почину УВАН відбулася 4. X. ц. р. в Мюнхені з нагоди 60-річчя з дня народження поета. Керівник УВАН в Німеччині проф. П. П. Куріний у вступному слові підкреслив велику вагу діяльности Юрія Клена за перших років нової еміґрації. В змістовній доповіді проф. В. Державина „Поезія Юрія Клена і її місце в українському письменстві" схарактеризовано і визначено вагу літературної спадщини Юрія Клена і зокрема його епопеї „Попіл імперії". Доповідач д-р М. Гоцій розповів про генезу деяких ліричних творів Ю. Клена і висловив побажання про належне вшанування могили небіжчика. („С. У.")

● **До 50-літнього ювілею М. Ореста** група приятелів і прихильників творчости поета, за почином Яра Славутича, видає власними коштами збірку нових поезій ювілята — „Гість і господа". Книжка незабаром вийде з друку у Філядельфії.

● **Виставка творів українських мистців**, що недавно прибули з Европи до Америки, відкрито у м. Філядельфії. Серед експонатів є твори П. Андрусева, П. Мегика, В. Мухина і К. Трохименка.

● **Дві українські бібліотеки** відкрито у м. Філядельфії; одна в Горожанськім Клюбі на Френклін-стріт, а друга в Проґресивному Клюбі на Джермантавн-авеню. Бібліотеки відкриті від 7 год. веч. до 9 год.

Чи поворот до минулого?

(Закінчення зі сторони 2)

жав у хвилині розпаду Совєтського Союзу. Коли СССР розпадеться з середини, тоді перші рішатимуть про долю нашої батьківщини ті, що доживуть там цієї хвилини; будівництво української держави почнеться з центру. Коли ж СССР захитається під ударами західніх демократичних військ, що, наступаючи на червоні війська, будують окупувати українські землі, тоді в українському державному будівництві відограє провідну ролю українська еміґрація у вільному світі. З геополітичного становища українська державність, спираючись на захід, має вигляди на тих українських землях, які найдальше висунені на захід. З того випливає завдання української еміґрації у вільному світі обстоювати кордони України на західніх межах української національної території; виказувати, що винагорода цими землями Польщі, Угорщини чи Румунії викличе без сумніву російську пропаґанду серед українців проти західніх держав, хоч і Совєти і білі росіяни все винагороджують Польщу українськими землями. Нам треба рахуватися і з тією можливістю, що ЗДА — як це видно хочби з нової мирної пропозиції през. Трумана Совєтам — можуть задовольнитися навіть і уступкою СССР по кордони з 1939 р. Тим то нашим політичним організаціям слід завчасу підготовити ґрунт, щоб також у такому випадку ні Польща, ні Угорщина, ні Румунія не забрали західньо - українських земель. Визволення всіх українських земель з-під Росії може відбутися одноразово тільки тоді, коли українці в хвилині розпаду СССР викажуть силу поборoти росіян; у випадку визволювання України при помочі Заходу цей процес може відбуватися в такий самий спосіб, як національно-державне визволення сербів і болгарів з під турків у минулому і в початках нашого століття. Російська еміґрація свідома того, що при помочі Заходу визволення народів, поневолених большевиками, може початися тільки від території України, свідома, що большевизм просяк глибоко в душу росіян у їхній батьківщині, і тимто її гісеричне намагання станути у проводі „вільної" Росії шляхом збаламучення українців. Її баламучення слід поборювати, але не відштовхувати від України збаламучених земляків назвою „малоросів".

НОВІ ІМІҐРАНТИ

Дня 29-го жовтня приїдуть кораблем „Дженерал Елтінджˮ до Ню Йорку на ашуранси ЗУАДКомітету такі особи:

Бакаржієв Захарій; Баланюк Грегор, Гізеля; Барщ Теодосія, Йозеф, Франц, Роман, Іван; Хома Дзідра, Йозеф; Глют Микола; Іванів Єфрем; Єдинак Петро, Анна, Йозеф, Владислав, Ірена; Юрченко Василь; Корж Христина, Тамара; Ковч Любомира, Христина; Лопатовська Анастасія, Антон; Лотока Таня; Лисенко Василь, Єлизавета; Міцін Степан; Павлович Константин, Надя; Репетило Іван; Шевцов Леонтій, Кирило; Свічинський Володимир, Анна; Свєчников Григорій, Ніна; Шостак Микита, Татяна, Іван, Микола.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

СПРАВЛЕННЯ

У виказі жертв на ЗУАДК за травень 1951 р. пропущено у звідомленні з Лорейн, Огайо із збіркової листи п. Дмитра Біличка наступні особи: Миколу Пастернака, Василя Прокопа, Ярослава Юхименка і Михайла Турія, які зложили по 1.00 дол. на ЗУАДК.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

● РОЗШУКИ ●

АНАСТАСІЯ КОЛІЄВИЧ пошукує **ДАНЬКА ДУДЯКА.** Прошу зголоситись на адресу: Valley Forge, Military Academy, Wayne, Pa.

ІВАН ЯРИКІВСЬКИЙ-СОКОЛЕНКО прошу ласкаво зголоситись в особистій справі на адресу:
ЯНКІВСЬКА СОФІЯ
4318 Wayne Ave., Phila. 40, Pa.

Пошукую батькового брата **ОЛЕКСУ ТРОЦЮКА і ОМЕЛЯНА СТЕПУКА** з Волині, пов. Ковель, село Синово. Хто про них знає, або вони самі, прошу написати на адресу:
ВАСИЛЬ ТРОЦЮК
31 Case Ave., Auburn, N. Y.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОСЕЛЕНЕЦЬ В КАНАДІ

Цеї осени канадійські українці святкують 60-річчя — діямантовий ювілей поселення перших українців у Канаді. Хто ж був цей перший іміґрант до Канади з України — перший з цього великого струму людей, що разом з сотнями тисяч іміґрантів з інших країн континентальної Европи допомогли зробити Канаду могутньою державою, якою вона є сьогодні?

Ним був Іван Пилипів, дроворуб, письменний і другий з-черги найбагатший господар у своєму селі, що притулилося у стіп Карпатських гір. Це була амбітна молода людина, готова віддати все для кращого майбутнього своєї родини і свойого народу. Ось і причина, із-за якої Іван Пилипів прибув до Канади у вересні 1891 р. Це причина, чому він став першим українським поселенцем у Канаді, аванґардом тисячі інших, які шукали нової батьківщини в новій країні і число яких сьогодні виносить 500,000.

Від деяких німецьких колоністів він чув казкові оповідання про заокеанську країну звану Канадою, де землю дають даром і де нема поміщиків, які б наказували, що робити.

Іван завербував ще свойого приятеля Василя Єлиняка і 16 серпня 1891 р. вони відчалили з Гамбурґа на кораблі „Ореґонˮ. Подорож коштувала їм 120 дол., а 240 дол. їм ще залишилося. Після 22-ох днів на морі вони прибули до Монтреалу. Вуличний рух великого міста лякав їх. Прохожі зглядалися на них цікаво і сміялися з їхніх кожухів.

Першим поїздом Іван Пилипів подався на захід і зупинився близько Вінніпеґу, де й вирішив оселитися. Одначе там він довідався, що дальше на заході клімат тепліший, і разом з Василем Єлиняком переїхав до Альберти.

Вони вернулися до Вінніпеґу 1-го грудня, звідки Іван вибрався до рідного села, щоб забрати свою родину. Маленьке село у стіп гір захвилювалося. Кожний, здавалось, хотів їхати до Канади. Одначе австро-угорській владі не подобався такий нежданний поворот подій. Вона не хотіла втрачати своєї дешевої робочої сили. Тому Івана замкнено на місяць у в'язниці „за підбурюванняˮ.

Однак цей арешт прийшов запізно. Забагато вже людей вирішили еміґрувати. Справді почався великий еміґраційний рух до Канади. Першого літа приїхало десять родин, а інші слідом за ними. При кінці 1914 р. вже було 170,000 українців у Канаді.

Іван Пилипів остаточно повернувся до Канади і помер у 1936 р., маючи 77 років. Василь Єлиняк у 1947 р. перший з українських поселенців одержав канадійське громадянство. Він ще живе у своєму оригінальному домі в Чіпмен, Альберта; він має восьмеро дітей і 55 внуків.

● Зрікся свого становища міністра закордонних справ Арґентіни Херонімо Реморіно. Кандидат соціялістичної партії на парляментарного посла в Арґентіні, Амеріка Гіольді, зрікся кандидатури, подаючи за причину неможливість аґітації за себе.

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу листу тих, які своїм замовленням на новий суспільний тижневик літератури, мистецтва і культури, що має появлятися як недільне видання „Свободиˮ від початку наступного року, виявили своє бажання піддержати наш суспільний культурний проґрес.

Листа ч. 4.

Подскальний Г.
Понеділок М.
Приходько Евген
Радинський Теодор
Рогозинський К. Г., д-р
Романовський Володимир
Сабар Осип
Сало Петро
Савчин Ілько
Савчин Михайло
Савечка Филимон
Савойка Любомир
Савицький Роман
Семчишин Володимир
Середа Михайло
Шеремета Василь
Шевчук Дмитро, д-р
Січ Дмитро
Сімянцев Валентин
Скробач Іван
Слободян П.
Скородинський Семен
Арх. Скрипник Мстислав
Сквіртянський І.
Смолій Мирон
Сочинський Р. В., д-р
Сорочко Ігор
Спонтак Михайло
Дарія Козак-Стахів
Станчак Іван
Стебельський Іван
Стецко Роман
Стойко О.
Субтельний Мирослав
Сулима Микола
Сульжинський Данило
Шатинський Іван
Шмаляґа Дмитро
Тарнавський Юліян
Теодорович Віра
Трозко Володимир
Урбан Теодор
Ванджура
Василенко Семен
Варій Микола
Верес Роман, д-р
Войтович Петро
Вовк Іван
Загайкевич Богдан
Зборик Антоній
Зелем І. П.
Жуковський Антін, д-р
Барбарний Юрій
Белей Теодор
Берегуляк Остап
Бучак Мирон
Булавинець Іван
Чурма Василь
Дедула Степан
Денисенко Анатоль
Дубик Богдан
Фенюк Степан
Филипенко Яків
Фостаківський Іван
Ґелетий Іван
Ґелета К. А.
Гаврилюк Т.
Годованець Михайло, д-р
Голинський Юліян
Юращук Михайло
Карбівник Роман
Казан Павло
Кіріченко Анатоль
Клименко Андрій
Крупа Василь
Крушельницький Леонтій
Курило Сітко
Кушнір Степан
Лисенко Павло
Мілянич Атанас М.
Міз Генрик
Мулярчик Іван
Мусик Дмитро
Михайлишин Семен
Нагірний Володимир
Несторович Д. В.
Падох Я.
Переяславець Валентина
Подоля Н.
Потим Ярослав
Радинський Теодор
Сімоненко Ольга
Сокольський Мирон
Стадницький Андрій
Стахура Петро
Сукованченко С. І., д-р
Турко Марія
Тимошенко Іван
Укр. Відділ К. Л., 360
Заліщук Л.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА
по блаженній памяти
ВАСИЛЕВІ БАЛАБАН,
який упокоївся дня 13. жовтня 1951 р. Покійний походив зі села Ходачків Малий, пов. Тернопіль. Прожив 55 років. Полишив у смутку жену Варвару, два сини: Василя і Дмитра, як рівнож брата Теодора, братову Анну й шваґра Івана.
Тіло похоронено на цвинтарі св. Івана в Бруклин, Н. Й.
Вічна Йому память!

Дня 23. жовтня 1951 р. помер у 72-ім році життя
МИКОЛА КАРОЛЬ,
довголітній член Тов. Запор. Січ, від. 117 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.
Покійний походив зі села Струсів, пов. Теребовля, Галичина. Полишив у смутку жену Іванну, сина Володимира, дочки Евгенію, Гелену, Аделю, Марію.
Похорон відбудеться в суботу, 27. жовтня, в годині 9. рано, з дому жалоби, 30-36 — 49th St., Astoria, L. I., N. Y. — В. Й. П.!
Секретар.

● Професійні оголошення ●

ТАРЗАН, ч. 2704. Плян атаки

Тим часом, одержавши звіт Вольфа про втечу Варрикових носильщиків, Хірам вияснював свій плян.

„Мої аскарі окружать і нападуть на ваш табор цієї ночіˮ — „Ба, але що ж станеться зі мною?ˮ сказав Вольф.

„Ти повернешся до табору Варрика негайноˮ — сказав Хірам. — „Ти мусиш там бути ще заки ми прийдемо. Ми тебе візьмемо в полон під час першої битвиˮ.

„Добреˮ — сказав Вольф, відвертаючися, щоб відійти. — „Одначе глядіть за Тарзаном!ˮ — „Я вже заопікуюся вашим малпочоловікомˮ — відповів Сериф.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У.Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1951 Р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 8. Прох Іван А.
В. 15. Пачовський Микола.
В. 25. Стецура Михайло.
В. 27. Балевич Володимир.
В. 36. Посіко Анна.
В. 38. Ротунно Мілдред М.
В. 39. Вудзяк Василь, Катерина; Гецїв Тадей, Пічкур Павло, Поліщук Анна, Шпічка Юрій, Катерина.
В. 42. Макар Анна, Мойтер Юрій Ц., Ничка Олександер, Іванна; Стасишин Софія, Шевчинський Лев, Кляра.
В. 44. Демчик Любов.
В. 45. Бриндзей Степан, Маслій Іван, Марія; Федорович Ольга.
В. 54. Лазар Теодор, Ядвига; Миних Анна, Хома Петро, Марта.
В. 55. Олексюк Дмитро, Євфрозина.
В. 58. Дурбак Олена, Єршківський Микола, д-р Євгенія, Олег; Карвацька Парасковія, Козловська Валерія, Кокодинськию Лев, д-р Рожанковський Ярослав, Шемшур Дарія.
В. 63. Вольф Юлія.
В. 67. Пепок Раїса.
В. 70. Франт Ольга.
В. 71. Вобак Ліліян А., Томашевський Михайло.
В. 75. Харів Василь.
В. 76. Вакаляр Марія.
В. 79. Давидчук Іван.
В. 86. Хміль Ярослав Дж.
В. 93. Флюнт Тадей, Шаль Антін, Вистряник Параскевія.
В. 94. Бакаленко Марія, Кучмак Мирон, Миколенко Олександер, Віра; Чипчар Софія.
В. 96. Гуменицький Володимир, Марія; Качурак Осип, Анна; Курман Василь, Льокатир Петро, Рудик Джеймс, Рудь Іван, Геновефа; Свищ Іван, Емілія.
В. 100. Соток Неллі.
В. 102. Росул Іван, Орися; Шах Микола.
В. 105. Варан Іван, Іванна; Лазовська Марія, Стрільбицька Ольга, Пулик Богдан.
В. 106. Воднар Степан, Вишницький Павло, Ірина; Данилищин Василь, Стефанія; Захаріясевич Дарія, Приймак Мирон, Пуп Константин, Софія; Турчин Ілько.
В. 112. Грабський Роман, Марія.
В. 114. Яреско Марія.
В. 118. Левицький Михайло, Анастазія.
В. 120. Біляс Осип мол.
В. 125. Донченко Андрій, Олена; Еліяцевський Олег, Солган Ярослава.
В. 127. Грекуляк Степан, Марія.
В. 130. Романишин Осип.
В. 137. Кольнос Франко Д., Яцімчук Олександер, Антонія.
В. 139. Слободян Степан, Роза.
В. 142. Пилат Марія.
В. 147. Віленький Петро, Марія.
В. 152. Фещур Анастазія.
В. 155. Космина Пелагія, Фичак Ілько, Антонія.
В. 163. Льовас Микола, Юлія.
В. 164. Лило Іван.
В. 170. Ворик Іван.
В. 171. Д-р Сатурський Мирон.
В. 173. Кірик Федор, Ярослава.
В. 174. Шот Михайло.
В. 175. Вігун Василь, Анна; Карпяк Іван, Марія; Мочерад Петро, Софія; Стефанюк Степан.
В. 176. Коколюс Осип, Розалія; Мудрий Василь, Осідач Мирон.
В. 178. Стойко Іванна М.
В. 183. Фенюк Степан.
В. 184. Д-р Ивануса Володимир, Володимира; Щепарович Зенон, Іванна.
В. 186. Мілярді Катерина С.
В. 189. Дюг Ігор, Мартиневич Микола, Цікало Марія.
В. 192. Земба Стелла.
В. 194. Вальчишин Осип, о. Вареха Теодор, Стефанія; Кампф Юрій, Ірина; Паньчук Ярослав, Перхач Микола, Юстина; д-р Цегельський Михайло, Шафран Дмитро, Осип, Параска; Шмиґа Теодор.
В. 199. Маціна Омелян.
В. 201. Маценка Іван.
В. 204. Дідченко Дмитро, Дмитренко Ніна, Ждан Іван, Івашко Володимир, Карвовська Маргарита, Мантика Валентина, Нарушевич Євген, Салик Степан, Татаринов Филип, Узуно Олександра.
В. 205. Хомко Василь.
В. 206. Зарицький Микола, Юлія.
В. 210. Аккерман Григорій, Олена; Голей Павло.
В. 220. Мироняк Анна, Пітула Мирослав.
В. 221. Гукало Михайло, Стефанія; Заставний Клим, Емілія; Луцик Роман, Олександра; Погорецький Онуфер, Рибак Іван, Марія.
В. 223. Мазур Іванна.
В. 224. Хромовська Марія.
В. 229. Олексин Андрій.
В. 230. Болотенний Михайло, Анастазія; Іванюк Іван, Василина; Стрілка Іван, Марія.
В. 238. Берестецька Софія.
В. 239. Цюпак Розалія.
В. 240. Вагрійчук Теофіль, Маґоцький Іван, Марія; Сміґуровський Володимир, Сушко Михайло, Якимів Олекса.
В. 247. Фединяк Степан.
В. 251. Голод Іванна, Лазорович Параска.
В. 254. Нейлко Михайло, Шешурак Петро, Ірина.
В. 266. Вазар Мирон, Мельникович Михайло, Пасічник Іван.
В. 274. Кіт Іван.
В. 277. Борисевич Іван, Мельник Тиміш, Якимів Григорій, Юлія.
В. 284. Нішке Василь, Софія; Петерсон Леонард.
В. 287. Рудий Юрко, Анна.
В. 292. Кримінець Андрій, Теодозія.
В. 293. Д-р Макарушка Богдан, Пирожинська Олена.
В. 296. Ціжма Іванна Є.
В. 302. Луцишин Катерина.
В. 304. Гошовський Микола.
В. 305. Поступак Михайло, Шарльота.
В. 306. Лютак Петро.
В. 320. Головінський Василь.
В. 321. Сохецький Михайло.
В. 325. Завадовська Юлія.
В. 327. Даниляк Петро.
В. 334. Негрійко Анна.
В. 341. Лисай Євген.
В. 348. Кладочна Ольга.
В. 350. Мельник Ігор, Оксана; Слобода Григорій.
В. 356. Вурдьо Володимир.
В. 361. Сукана Єва.
В. 364. Вондюк Олег, Люба; Владика Єва, Іваник Степан, Анна; Кравець Олександер, Теодор, Катерина; Малицький Андрій, Марія; Мігаю Марія.
В. 367. Віжок Петро, Жирак Ольга.
В. 371. Мороз Євген, Катерина, Ольга; Сигалів Віктор, Стадник Ольга, Чичик Олена, Шумський Василь А.
В. 375. Прядка Василь, Анна; Чайковський Омелян.
В. 379. Вульчин Адам, Демчук Катерина, Драпала Василина, Івашко Наталія, Ільків Марія, Куйбіда Михайло, Курило Петро, Параска; Пітей Лев, Марія; Попель Маріян, Ярослава; Соломко Петро, Олександра; Сточанська Марія.
В. 380. Шкодин Михайло.
В. 384. Макар Григорій.
В. 385. Августович Семен, Мотря; Бриковський Демян, Катерина; Залуцька Марія, Мандибур Дмитро, Марія; Машталір Анна, Муха Микита, Софія; Палій Михайло, Марія; Підгайна Анна, Хабін Дмитро.
В. 386. Кузняр Ненсі.
В. 388. Маковський Гарасим, Марія.
В. 397. Васараб Іван, Катерина; Дячок Осип, Левицький Володимир, Петронеля; Матюк Марія, Халусяк Петро, Єва.
В. 399. Макух Семен.
В. 406. Даниляк Софія, Ковальчик Анна, Окрак Ріта.
В. 414. Ільків Марія.
В. 418. Пилат Іван.
В. 423. Вахматюк Михайло, Катерина, Степан; Дубей Микола, Розалія; Запухляк Павло, Аделя; Камович Лев, Марія, Лідія, Никифор, Олександер; Кобис Андрій, Коцюбко Іван, Куляс Антон, Анна, Остап, Юліян, Ярослав; Шкурко Михайло, Фена; Яреско Андрій.
В. 430. Литвиненко Дмитро, Акулина; Пастух Іван, Порошок Михайло, Тупиця Апанасій, Горпина.
В. 432. Дрозд Михайло.
В. 433. Микитенко-Танасюк Юхим.
В. 435. Возняк Наташа, Семків Андрій.
В. 439. Петрівський Антін.
В. 441. Вербех Петро, Данів Василь.
В. 455. Головко Ольга, Клюковська Марія.
В. 458. Канцяр Іван, Ніна.
В. 461. Жук Петро, Мацюк Доріс.
В. 466. Лаврук Іван, Ярослава.
В. 467. Гладьо Мирослав, Роман.
В. 468. Коржик Василь, Каролина.
В. 471. Барановська Марія.
В. 473. Валицький Карпо, Вуцяк Іван, Генґало Ірина, Дзендзя Василь, Загаркевич Василь, Ельвіра; Калька Микола, Евфрозина; Мельник Степан, Текля; Ксьондз Теодор, Микитюк Степан, Василина; Ненадкевич Микола, Плотиця Степан, Емілія; Солодуха Мирон, Марія; Топольницька Анна.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Гольда Іван мол.,* Мирослав,* Михайло.*
В. 9. Вайда Ізабеля, Кормаш Володимир,* Ліпшак Юрій.*
В. 40. Веґера Гаррі, Маєрська Анна, Тех Теодора.
В. 56. Ковач Іван Н.,* Катерина, Марлена.
В. 78. Ванєчук Антін, Вдовяк Антонія.
В. 96. Курман Марія.
В. 102. Стебельська Анна.
В. 106. Данилишин Мирон, Пенкальська Олена, Петраш Микола, Ірина.
В. 147. Огородник Василь, Марія.
В. 158. Турянська Ярослава.
В. 170. Діхтяр Єлисей.
В. 184. Павлин Иов, Василина.
В. 191. Коваль Михайло.*
В. 204. Волощук Варвара, Кін Михайло, Теребус Надія, Ольга.
В. 221. Бойчук Альбіна, Дикий Анна.
В. 257. Секстон Осипа.
В. 266. Варшона Володимир.*
В. 292. Грицай Осип, Наливайко Євген.*
В. 325. Макар Анна.
В. 345. Сингаївський Іван.
В. 348. Семянків Михайло, Каролина.
В. 361. Д-р Врецьона Володимир, Зарицький Гілярій, Сливка Данило, Анна.
В. 364. Годованський Іван,* Ноль Стефанія А., Урван Арнольд,* Шумейко Михайло.
В. 371. Ґрентус Андрій.*
В. 418. Волощук Микола.
В. 429. Олійник Анна, Подоляк Теодор,* Марія.
В. 432. Баґан Зенон І.,* Вігун Степан, Анна; Волошин Євген 2, Стефанія; Душній Ольга, Заяць Андрій, Ольга; Ковалишин Григорій,* Кулик Петро 2, Куцан Юліян, Оксана; Марко Володимир, Віра; Михайловський Ізидор 2, Анна 2, Реймонд 2;* Міщій Павло,* Несторовський Володимир, Роза; Паньків Лука,* Підзамецький Карло,* Катерина, Франко;* Попіль Ярослав,* Надія; Попович Василь 2,* Софія; Пука Володимир, Анна; Рябець Олекса,* Саган Михайло, Стасина Петро, Євгенія; Стефурак Євген,* Параскевія; Струк Степан, Дженні; Ярош Сильвестер, Іванна.
В. 445. Шульган Стефанія.
В. 455. Волчук Роман.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 13. Беднарчук Степан.
В. 45. Мусій Степан мол. 2.*
В. 71. Дарко Анна.
В. 76. Милик Микола.
В. 86. Шопай Тома.
В. 94. Д-р Ткачук Дмитро.
В. 96. Годованець Давид,* Кучер Юлія.
В. 102. Мішкевич Степан, Стефанія; Саноцький Осип 2.
В. 105. Дудун Михайло.*
В. 106. Питель Петро, Марія.
В. 114. Євко Григорій, Меланія.
В. 116. Вейко Єва.
В. 117. Д-р Щербанюк Григорій.
В. 133. Даць Григорій, Яковенко Петро.
В. 139. Куропась Ілія, Катерина.
В. 141. Єдлинська Гльорія, Пупа Віра, Стангрій Антін.
В. 233. Врублівський Осип 2.
В. 234. Мудрий Іван.
В. 240. Д-р Боднар Володимир, Любов М.
В. 257. Пітяк Семен, Варвара.
В. 291. Німилович Ольга.
В. 324. Чаплинська Наталія.
В. 347. Ґудвін Дженні, Стельмах Андрій.*
В. 364. МкДовел Джун, Павлина Павло,* Анна, Текля, Іван.*
В. 423. Маслюк Дмитро, Анна.
В. 432. Ільчишин Осип.
В. 458. Дума Андрій.*
В. 469. Безручка Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 59. Вурий Михайло, Юлія.
В. 94. Іваницький Михайло.*
В. 175. Іванів Іван.
В. 204. Делькевич Володимир, Люба.
В. 221. Бойчук Альбіна.
В. 364. Війн Іван І.*
В. 369. Гаврила Ольга Д., Деркач Володимир.*
В. 435. Куриляк Степан.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Міхалко Теодор, Мороз Григорій,* Зеновія, Осип.
В. 14. Лаврів Михайло.
В. 31. Феценко Лев,* Олена.
В. 40. Глинська Неллі, Пеленський Іван.
В. 42. Кадуков Анна, Ніна, Олександер; Чернявський Іван.
В. 48. Келлі Чарльс.*
В. 58. Самоха Іван, Олександра.
В. 64. Кичун Богдан, Худоба Осип.
В. 66. Павлик Іван.
В. 70. Струк Анна.
В. 83. Гринчишин Юліян,* Шапаровська Єлисавета.
В. 105. Лесів Осип.
В. 106. Воднарчук Петро, Наталія; Гавриш Василь, Анна; Гнатів Петро, Голосніченко Михайло, Галя; Красник Іван, Запаранюк Петро, Наталія; Рибак Норберт.
В. 114. Петренко Іван, Марія.
В. 116. Івацишин Михайло.
В. 130. Кміт Єлисавета, Копчук Сидор, Катерина.
В. 133. Гавіщак Степан, Брониславa; Фіцула Степан, Юрчак Іван, Лідія.
В. 155. Згиновський Макар, Явдоха.
В. 175. Петрик Петро, Люба.
В. 176. Добрянський Володимир, Ірина.
В. 183. Вонсуль Іван, Мінський Михайло.
В. 194. Хтей Теофіль, Дарія.
В. 199. Маціна Михайло.
В. 203. Наум Василь, Юрчинський Ігор,* Надія, Степан 2.
В. 204. Андрусів Катерина, д-р Граб Роман, Ольга; Гусак Євген, Володислава; Шийка Павло,* Козляковський Константин,* Софія; Коритенський Іван, Лавриненко-Дивнич Юрій, Мельничук Василь, Анна; Савчук Михайло, Анна.
В. 206. Гуральський Іван.*
В. 218. Гусак Анна, Скальчук Іван.
В. 221. Зінченко Яків, Марія; Різник Микола, Шимчук Григорій, Лукія.
В. 233. Зубрицький Ігор.
В. 234. Кардаш Володимир.*
В. 257. Костів Стефанія.
В. 272. Храшевська Стефанія.
В. 283. Лапичак Андрій.*
В. 292. Коваль Теодор, Радеш Ольга П., Соболяк Юліян, Чучман Лев.
В. 321. Сергієнко Іван, Марія.
В. 324. Реціховський Зеновій.
В. 345. Шайда Пилип.
В. 355. Підгірянець Іван.
В. 361. Вишницька Марія, Гадзінський Олександер, Ярослава, Ніна; Ганз Микола, Горбаль Федор, Ільницький Микола, Катерина; Костишин Петро, Юлія; Куниш Роза, Кучма Зеновія, Угрин Стефанія.
В. 371. Чабан Петро.
В. 379. Греськів Василь, Максимонько Пилип, Франко Василь,* Чернів Олександер.
В. 414. Боровик Іван, Анна; Заворотний Іван, Люба.
В. 423. Рудий Осип,* Євгенія; Семянків Анна.
В. 432. Вайда Павло, Анна; Гивель Михайло,* Гумницький Микола,* Гриб Іван,* Ковальчук Анна, Кошеляник Осип,* Кульчицький Юліян,* Ольга; Мриглод Анна, Осташевський Михайло,* Росоха Єлисавета, д-р Степан*; Стрілець Теодор,* Роза; Шумська Ольга.
В. 441. Долинський Макар,* Гринюк Степан,* Олексюк Агафія, Сулятицький Петро.*
В. 444. Вовк Стефанія, Градовська Анна І., Милимок Олександра, Остапюк Василь,* Пасіка Роман,* Поліщук Пилип,* Андрій.*
В. 446. Дрогомирецький Василь.*
В. 461. Шпурко Іван.*
В. 473. Ленко Михайло.
В. 476. Гнойовий Федір.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Змий Антін.
В. 99. Колодійчук Григорій.*
В. 116. Коцик Роман.
В. 117. Муштук Петро,* Євгенія.
В. 141. Пасічний Іван.
В. 146. Маслюк Дмитро, Анна.
В. 147. о. Хомицький Григорій.
В. 163. Вейко Єва.
В. 179. Савицька Анна.
В. 194. Дмитрів Дмитро, Мацьків Володимир, Саган Степан, Марія.
В. 203. Скрипук Ірина.
В. 216. Сірий Мирон, Мирослава.
В. 238. Д-р Щербанюк Григорій.
В. 239. Кулицький Микола, Олександра.
В. 245. Варварів Кость.
В. 259. Куропась Ілія, Катерина.
В. 266. Березяк Володимир, Янів Петро.
В. 277. Беднарчук Степан.
В. 325. Німилович Ольга.
В. 361. Саноцький Осип 2, Сливка Данило, Анна.
В. 368. Чорний Михайло.
В. 379. Кіт Ілько.*
В. 384. Левицький Осип.
В. 404. Шопай Тома.
В. 432. Безручка Михайло.
В. 433. Мудрий Іван.
В. 445. Вахняк Дмитро,* Маланчук Роман.
В. 447. Дума Андрій.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 59. Вурий Михайло, Юлія.
В. 94. Іваницький Михайло.*
В. 175. Іванів Іван.
В. 204. Делькевич Володимир, Люба.
В. 221. Бойчук Альбіна.
В. 364. Війн Іван І.*
В. 369. Гаврила Ольга, Деркач Володимир.*
В. 435. Куриляк Степан.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 75. Космина Анна.
В. 85. Панько Ольга.
В. 91. Карваш Михайло.*
В. 94. Дроздовська Марія.
В. 105. Корсмаєр Роза.
В. 143. Бурчак Міллі.
В. 177. Деркач Корнило.
В. 205. Хомко Василь.*
В. 219. Ландяк Анна.
В. 238. Верестецька Софія.
В. 261. Малиновський Степан.*
В. 288. Вігора Софія.
В. 305. Коць Степан,* Анна.
В. 316. Зарицький Володимир.*
В. 327. Чопик Ксеня.
В. 332. Мокринчук Анна.
В. 334. Воклак Юрій.*
В. 358. Каплиш Василь.*
В. 361. Залужний Лілі, Козар Михайло.*
В. 364. Пляґа Анна.
В. 370. Патберґ Марія.
В. 408. Демкович Едвард.*
В. 469. Дзюган Семен.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 5. Комар Теодор.*
В. 36. Дашкевич Катерина.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 13. Савюк Ілія.
В. 37. Крайц Марія.
В. 143. Велей Павло.
В. 206. Сусла Григорій.
В. 234. Заяць Михайло.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 29. Няй Ігнатій.
В. 39. Федорук Григорій,* Міллер Микола.
В. 52. Ваврищин Софія.
В. 56. Кітляр Катерина.
В. 70. Заній Михайло.
В. 106. Сидорчак Олена.
В. 122. Гнатуш Теодор.
В. 132. Хотинський Теодор.
В. 155. Пізнак Теодор.
В. 160. Кишенюк Осип.*
В. 164. Гнилянський Петро.
В. 215. Шедивко Іван.
В. 217. Коханович Роман.
В. 219. Д-р Гашець Володимир.
В. 225. Тиндик Іван.
В. 235. Ватраль Михайло.
В. 254. Присташ Петро.
В. 261. Смерецький Микола.
В. 263. Оленич Іван.
В. 266. Коропіта Михайло.
В. 270. Світницька Пазя.
В. 271. Коваль Іван.
В. 276. Завойський Антін.*
В. 286. Кіцей Дмитро.
В. 331. Гнатюк Микола.
В. 332. Рева Григорій.
В. 336. Крупа Осип.
В. 355. Рак Петро.
В. 361. Зборовський Іван, Мойсей Михайло.
В. 367. Луців Василь, Харамбура Роман.
В. 458. Вабляк Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1951 було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	46,726
В місяці вересні 1951 р. прийнято нових	382
В місяці вересні 1951 р. прийнято наново	126
В місяці вересні 1951 р. прийнято з переступ. листами	48
В місяці вересні 1951 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	11
В місяці вересні 1951 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	47,293
В місяці вересні 1951 р. суспендовано	141
В місяці вересні 1951 відійшли з переступними листами	41
В місяці вересні 1951 відійшли до інших кляс обезпечення	11
В місяці вересні 1951 відійшли до нового роду обезпечення	—
В місяці вересні 1951 відійшли зо зворотом у готівці	25
В місяці вересні 1951 відійшли на безплатне продовження	—
В місяці вересні 1951 відійшли з виплаченим обезпеченням	2
В місяці вересні 1951 відійшли на виплачене обезпечення	5
В місяці вересні 1951 померли	34
Разом	259
З кінцем місяця вересня 1951 року в У. Н. Союзі було дорослих ленів	47,034

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А. на $ 250	5
В клясі А.А. на $ 500	67
В клясі В. на $ 750	11
В клясі С. на $1000	148
В клясі В.В. на $1500	5
В клясі С.С. на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500 на $ 500	452
В клясі О-1000 на $1000	294
В клясі О-1500 на $1500	5
В клясі О-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі Р- 500 на $ 500	8,258
В клясі Р-1000 на $1000	6,055
В клясі Р-1500 на $1500	80
В клясі Р-2000 на $2000	69
В клясі Р-2500 на $2500	10
В клясі Р-3000 на $3000	6

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі Е- 500 на $ 500	6,187
В клясі Е-1000 на $1000	3,154
В клясі Е-1500 на $1500	67
В клясі Е-2000 на $2000	55
В клясі Е-2500 на $2500	7
В клясі Е-3000 на $3000	11
В клясі Е-3500 на $3500	1
В клясі Е-5000 на $5000	1

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250 на $ 250	2
В клясі W- 500 на $ 500	6,490
В клясі W- 500 на $ 750	1
В клясі W-1000 на $1000	4,154
В клясі W-1500 на $1500	57
В клясі W-2000 на $2000	30
В клясі W-2500 на $2500	2
В клясі W-3000 на $3000	3
В клясі W-різні суми	62

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі Т- 100 на $ 100	3
В клясі Т- 250 на $ 250	140
В клясі Т- 500 на $ 500	3,177
В клясі Т- 750 на $ 750	451
В клясі Т-1000 на $1000	6,998
В клясі Т-1500 на $1500	168
В клясі Т-2000 на $2000	42

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя:

В клясі Е-65- 500 на $ 500	108
В клясі Е-65-1000 на $1000	54
В клясі Е-65-1500 на $1500	1
В клясі Е-65-2000 на $2000	2
В клясі Е-65-2500 на $2500	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя:

В клясі Р-65- 500 на $ 500	81
В клясі Р-65-1000 на $1000	47
В клясі Р-65-1500 на $1500	1
В клясі Р-65-2000 на $2000	5
В клясі Р-65-2500 на $2500	1
В клясі Р-65-3000 на $3000	1
Разом	47,034

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Вачо Христина, Ріффон Маріянна.
В. 9. Касмарі Єлисавета А.
В. 13. Пелех Осип, Марія.
В. 21. Мадейчук Марія А., Окрепкий Осип.
В. 28. Льонґберґер Джеймс, Льоренс, Павло; Фединський Петро.
В. 38. Валяш Давид М., Вейко Іван, Степан.
В. 39. Будзяк Ірина, Ярослав; Машталір Ігор.
В. 42. Макар Марія А., Славка; Мельничук Євген мол., Шевчинський Микола, Валентина.
В. 45. Маслій Дмитро, Софія; Турянська Естелла О.
В. 49. Сидій Степан І.
В. 52. Шевчик Варвара А.
В. 53. Головатий Ірина.
В. 54. Хома Ірина.
В. 63. Мелісон Санджа Дж. 2, Оресік Ліза Анна 2.
В. 67. Нестровська Юлія.
В. 71. Томашевський Іван С., Михайло П.
В. 76. Костецький Осип мол.
В. 85. Крінґер Дольорес Т.
В. 94. Миколенко Анатолій, Микола; Прихітко Микола, Чипчар Ярема, Шакотко Павло Е.
В. 96. Гуменицький Роман І., Ольга, Ярослава, Олександра; Качурак Ярослав, Рудь Данута, Галина, Тереса; Свищ Стефанія Є.
В. 102. Мацевко Іван, Пуп Степан, Ольга; Росул Люба І., Хомик Наталія.
В. 108. Волтер Дебораг А.
В. 109. Меґлес Лінда С.
В. 112. Грабський Іван.
В. 120. Хотінер Катерина Л.
В. 125. Недогін Іван, Солган Юрій, Христина.
В. 127. Грекуляк Богдан, Володимир; Зборовський Михайло П., Ільківський Михайло, Кусий Богдан М., Мочерняк Михайло.
В. 130. Світс Роза Дж.
В. 132. Дрост Іван Т.
В. 140. Чорний Ігор В.
В. 142. Яблонська Анна.
В. 143. Сальза Зузанна М.
В. 155. Фичак Гельмут, Ханевич Патриція.
В. 159. Воґонь Михайло І.
В. 170. Дзюбинський Любомир, Мирослав; Команецький Марія.
В. 173. Кірик Зенон, Ігор.
В. 175. Вігун Петро, Степан; Карпяк Михайло, Мочерад Наталія.
В. 176. Коколюс Осип, Фурґаль Іван.
В. 179. Цимбала Орест.
В. 184. Коваль Рома М.
В. 189. Дубіль Катерина.
В. 191. Вазицький Петро М.
В. 194. Кампф Олекса, Пасічний Богдан, Марія; Шафран Олександра.
В. 200. Бабський Осипа.
В. 204. Дмитренко Володимир, Кибало Джефрі О., Мантика Софія.
В. 206. Зарицька Оксана.
В. 210. Аккерман Григорій мол.
В. 220. Мироняк Василь.
В. 221. Андрух Зузанна, Гукало Михайло мол., Євгенія; Грохола Михайло, Заставна Ірина, Марія, Надія; Кравецька Стефанія, Луцик Христина, Міллер Деборагa А., Рибак Анна, Стефанія.
В. 230. Волотенний Богдан, Ліфко Джанет Л., Свет Марілін.
В. 233. Зубаль Ігор Ю., Орест 2; Новицька Марта Х.
В. 236. Новак Данило М.
В. 238. Варилік Марсія А., Войко Донна Е.
В. 240. Боднар Лідія Х., Маґоцька Орися А., Якимів Анна.
В. 245. Скрінер Філліс.
В. 251. Лазорович Петро, Степан; Семак Стефанія, Софія.
В. 254. Єдзіняк Михайло, Шешурак Ванда.
В. 259. Гамель Джекелін.
В. 266. Петришин Петро.
В. 279. Арнольд Марша А., Морозовський Василь Г.
В. 287. Рудий Микола.
В. 292. Кримінець Богдан, Остапів Володимир М.
В. 301. Гуцуляк Роман М.
В. 304. Коваль Марія С.
В. 305. Поступак Софія.
В. 310.Ваймак Іван.
В. 312. Хміль Василь 2.
В. 316. Свереда Лінда Д.
В. 320. Приймак Петро, Ірина.
В. 321. Іванюк Степан.
В. 324. Мельник Володимир.
В. 325. Вула Роберт І.
В. 330. Неб Павлина Д.
В. 334. Вакут Емілія, Кошкалда Володимир.
В. 336. Олійник Юрій.
В. 350. Хома Андрій В.
В. 355. Гасяк Марія І., Ковач Джінет А.
В. 363. Подскальна Джудіт.
В. 364. Малицький Степан, Сваб Катерина М.
В. 367. Жирак Євген.
В. 369. Гаврила Джоан.
В. 371. Стон Данна.
В. 372. Головка Тома А.
В. 373. Ганнебрінк Давид.
В. 375. Прядка Володимир, Іван; Терлецька Тереса М.
В. 379. Івашко Ярослав, Марія; Ільків Іван, Пітей Віктор, Анна Е., Іван, Микола, Михайло; Попель Іполіт В., Христина.
В. 380. Шкодин Михайло.
В. 384. Косаняк Леся.
В. 385. Авгунтович Роман, Бриковський Степан, Софія.
В. 388. Маковський Володимир, Мирослава.
В. 397. Халусяк Ігор, Леся М. 2, Олег.
В. 406. Окрак Каролина А., Войтович Щірлі К.
В. 413. Генсьор Люба.
В. 414. Іванцівський Анна, Роман Дональд М.
В. 417. Наболотна Валерія Г.
В. 421. Ґреґуолі Марґарі А.
В. 423. Васлядинський Петро, Дубей Іван, Запухляк Мирон, Анастазія; Камович Ала, Антонія, Ніна; Куляс Мирон, Саверія; Шкурко Тамара.
В. 455. Гаврилюк Ігор.
В. 458. Канцяр Євгеґ І., Тиханський Джо.
В. 466. Фуревич Славко.
В. 468. Коржик Василь, Марія, Стефанія; Стецїв Ігор, Руслан О.
В. 473. Генгало Борис Л., Калька Анна, Ірина; Колодій Емілія, Марія; Топольницький Омелян.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 31. Подоляк Іван Д.
В. 48. Касаба Роман, Дженевів.
В. 53. Головатий Марія.
В. 106. Петраш Ярослав.
В. 147. Огородник Анна.
В. 184. Бойко Богданна, Павлин Ольга.
В. 238. МкДермот Дорота 2.
В. 248. Коваль Павло.
В. 348. Гайдук Альберт Р.
В. 356. Вігуняк Михайло.
В. 361. Сливка Іван, Ярина, Ярослава.
В. 364. Годованський Михайло, Каролина А.
В. 371. Грентус Варвара А., Каролина М.
В. 428. Вікстром Василь А.
В. 432. Баґан Святослав В., Волошин Петро Р. 3, Тарас Д. 2; Голота Марія, Довгий Євген П., Ковалишин Василь, Несторовська Надія О. 2, Наталія 8; Нецівка Мирослава 5, Пука Овдрі Д., Стасина Іван, Ярослава; Стефурак Тарас І. 2, Федунчик Едвард.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 102. Мішкевич Роман.
В. 106. Питель Павло.
В. 114. Євко Іван.
В. 116. Вейко Марія.
В. 133. Яковенко Микола, Людмила.
В. 141. Єдлинський Аллен, Пупа Денніс.
В. 194. Блушко Анна, Стефанія.
В. 203. Мушкевич Орест.
В. 234. Мудра Дарія.
В. 257. Пітяк Осип, Тереса, Юрій.
В. 316. Янусь Роберт, Каролина.
В. 324. Чаплинський Богдан, Марта.
В. 347. Стельмах Володимир.
В. 423. Маслюк Олег.
В. 432. Ільчишин Ірка, Леськів Богдан.
В. 458. Пашкат Богдан.
В. 469. Безручко Наталка М.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 53. Головатий Марія.
В. 59. Вурий Ярослав, Леся К.; Заяць Богдан 2, Лідія 2.
В. 163. Кічуга Ірина, Ярослава.
В. 221. Галізів Роман, Емілія.
В. 320. Гоїн Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 40. Супик Михайло, Марія; Чінґлер Ненсі А.
В. 70. Струк Степан, Катерина, Стефанія.
В. 83. Новак Катерина.
В. 90. Амброз Михайло.
В. 106. Боднарчук Роман, Катерина, Тарас.
В. 107. Юзьків Оксана.
В. 114. Петренко Віктор.
В. 127. Каталяно Прісцілля К.
В. 130. Копчук Василь, Єлисавета, Петро, Олександра.
В. 133. Гавіщак Роман.
В. 150. Никорчук Павло.
В. 175. Петрик Степан, Ніна.
В. 176. Добрянський Ромвальда.
В. 183. Медвідь Дональд.
В. 203. Гевко Богдан.
В. 204. Білинський Михайло І., Борецький Аскольд, Гусак Степан, Роман, Іванна.
В. 218. Скальчук Божена.
В. 221. Зінченко Богдан, Шимчук Юлія.
В. 228. Скренковська Ельсі.
В. 238. Льосон Христина.
В. 245. Гудзіна Франко Е.
В. 258. Прокопчик Єва.
В. 321. Костира Осип Д., Олександра; Сергієнко Віктор, Зіна, Зоя.
В. 328. Муцин Ольга.
В. 356. Боровський Віктор.
В. 361. Егренбек Френсіс 2, Ільницький Олександер, Костишин Борис, Юрій; Мразек Анна.
В. 385. Льосон Василь, Геральдін, Джекелін, Дженіс, Тод, Тома.
В. 414. Боровик Наталка, Заворотний Богданна.
В. 420. Гоп Аллен 2, Кордоновий Павло, Марія, Реймонд; Обак Михайло, Хрущ Гертруда.
В. 423. Рудий Богдан, Ірина, Марія; Семянків Осип.
В. 430. Луковський Мирослав.
В. 432. Голота Марія 4, Гунцар Василь, Франко, Юрій; Ігнат Анна О., Метельський Денніс 2, Степан 2.
В. 444. Вовк Ярослав В., Козак Антонія, Поліщук Богдан Я., Сельський Даррил.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 117. Муштук Роксоляна.
В. 146. Маслюк Олег.
В. 163. Вейко Марія.
В. 194. Саган Володимир.
В. 203. Мішкевич Роман.
В. 213. Сірий Надія.
В. 239. Кулицький Михайло, Марта.
В. 289. Янусь Роберт, Каролина.
В. 324. Микита Лярисса.
В. 361. Сливка Іван, Ярина, Ярослава.
В. 432. Безручко Наталка.
В. 433. Мудра Дарія.
В. 439. Стефура Неллі.
В. 447. Пашкат Богдан.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 44. Демчик Люба.
В. 76. Вакаляр Марія.
В. 79. Давидчук Іван.
В. 86. Хміль Ярослав.
В. 96. Рудик Джім І.
В. 137. Кольнос Франко.
В. 186. Секіра Катерина.
В. 223. Мазур Іванна.
В. 274. Кіт Іван.
В. 284. Петришин Леонард.
В. 296. Ціжма Євгенія.
В. 384. Макар Гаррі.
В. 467. Гладьо Мирослав, Роман.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 53. Головатий Марія.
В. 59. Вурий Ярослав, Леся; Заяць Богдан 2, Лідія 2.
В. 163. Кічуга Ірина, Ярослава.
В. 221. Галізів Роман, Емілія.
В. 320. Гоїн Іван.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 75. Космина Данило.
В. 76. Пристаюк Василь.
В. 102. Шило Річард, Іван.
В. 160. Дмитрів Володимир, Анна, Марія.
В. 176. Несевич ЛеРой.
В. 271. Селивач Лев.
В. 332. Турянський Іван мол., Наталка, Ольга.
В. 361. Куцин Розмарі.
В. 469. Косар Ярослав.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 102. Шмаґала Тарас.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1951 було в У.Н.С. дітей членів	17,492
В місяці вересні 1951 р. прийнято нових	226
В місяці вересні 1951 р. прийнято наново	53
В місяці вересні 1951 р. прийнято з переступ. листами	25
В місяці вересні 1951 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	12
Разом	17,808
В місяці вересні 1951 р. суспендовано	80
В місяці вересні 1951 відійшли з переступними листами	18
В місяці вересні 1951 відійшли до старших членів У.Н.С.	14
В місяці вересні 1951 відійшли до інших кляс обезпечення	12
В місяці вересні 1951 відійшли зо зворотом у готівці	14
В місяці вересні 1951 відійшли з виплаченим обезпеченням	—
В місяці вересні 1951 відійшли на виплачене обезпечення	1
В місяці вересні 1951 відійшли на безплатне продовження	—
В місяці вересні 1951 померли	—
Разом	139
З кінцем місяця вересня 1951 в У.Н.С. було дітей членів	17,669

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.:

В клясі 1-ій на $ 500	3,115
В клясі 2-ій на $ 400	829
В клясі 3-ій на $ 100	2,393
В клясі 4Р на $ 250	165
В клясі 4Р на $ 500	3,568
В клясі 4Р на $1000	1,386
В клясі 5Е на $ 250	315
В клясі 5Е на $ 500	3,687
В клясі 5Е на $1000	1,193
В клясі 6С на $ 500	672
В клясі 6С на $1000	346
Разом	17,669
З кінцем місяця вересня 1951 в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	64,703

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за вересень 1951 року, суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж вересня 1951 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
ДМИТРО ГАЛИЧИН
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
ОСИП ЛИСОГІР
3275 — 46th St., Astoria, L. I., N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
ГЕНОВЕФА З.-ЖЕРЕБНЯК
645 Reed Avenue, ... Akron 1, Ohio

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОВОДЯН
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
СТЕПАН КУРОПАСЬ
2930 N. Montclaire St., Chicago 34, Ill.
ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Toronto 18, Ont., Canada.
ВОЛОДИМИР КОССАР
150 Eugene St., Norwood, Man., Canada
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІВЗЕЙ
4651 Braden Ave., Detroit 10, Mich.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ДМИТРО ШМАҐАЛА
4037 Riveredge Rd., Cleveland 11, O.
ІВАН РОМАНИШИН
15 — 38th St., Irvington, N. J.
Д-р ІВАН ВАСИЛЕНКО
567 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada
ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I.
ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y.
ВОЛОДИМИР ДІДИК
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
МИКОЛА ДАВИСКИВА
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
ТАРАС ШПІКУЛА
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ОЛЕНА ШТОГРИН
4753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa.
АННА ВАСИЛЬОВСЬКА
636 N. St. Louis Ave., Chicago, Ill.
ВАСИЛЬ ГУСАР
291 Hudson Ave., Rochester 5, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під ч.: 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Поштова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1951 Р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	254.68
2	227.06
3	188.26
4	48.16
5	546.24
6	37.59
7	235.24
8	377.54
9	188.06
10	121.70
11	181.53
12	51.16
13	282.29
14	453.00
15	170.87
16	106.66
17	75.11
18	70.11
19	12.53
20	470.02
21	167.41
22	150.29
23	158.06
24	94.91
25	233.13
26	34.46
27	80.76
28	162.38
29	281.98
30	100.09
31	134.90
32	31.10
33	185.89
34	27.04
35*	52.64
36	231.74
37	172.92
38	416.03
39	780.04
40	71.99
41	80.02
42	326.13
43	106.28
44	165.66
45	495.53
46	104.11
47	102.37
48	49.16
49	212.77
50	149.24
51	91.06
52	146.10
53	160.62
54	187.93
55	238.82
56	164.29
57	360.23
58	455.21
59	447.04
60	48.61
61*	89.66
62	58.39
63	608.65
64	220.43
65	207.57
66	103.85
67	179.39
69	306.51
70	415.55
71	156.29
72	63.65
73	108.03
74	67.85
75	283.66
76	492.03
77	59.59
78	89.68
79	25.12
80	92.83
81	165.48
82	65.97
83	343.07
84	93.59
85	310.00
86	163.55
87	205.47
89	55.74
90	300.02
91	346.94
92	20.36
93	80.03
94	1,268.79
95	53.67
96	360.28
97	165.41
98	103.34
99	216.95
100	141.17
101	33.34
102	983.16
103	125.02
104	197.63
105	323.54
106	883.61
107	147.72
108	124.33
109	147.60
110	20.86
111	81.06
112	329.50
113	122.15
114	93.98
115	60.70
116	118.91
117	271.88
118	125.30
119	100.93
120	419.86
121	360.64
122	59.06
123	162.00
124	187.59
125	276.27
126	104.60
127	968.08
128	75.80
129	41.43
130	520.47
132	142.29
133	267.37
134	110.25
135	49.35
136	244.02
137	220.11
138	111.15
139	87.47
140	165.51
141	72.42
142	236.50
143	381.82
144	115.96
145	179.85
146	171.76
147	723.32
148	74.33
149	146.38
150	316.26
151	159.52
152	189.22
154	57.24
155	759.26
156	346.82
157	7.31
158	435.18
159	93.73
160	124.46
161	496.75
162	34.02
163	491.99
164	364.63
165	63.68
167	102.23
168	346.62
169	34.39
170	453.68
171	100.10
172	82.33
173	195.20

Відділ	Заплатив
174	27.59
175	223.42
176	268.29
177	170.19
178	389.23
179	298.71
180	53.82
181	111.63
182	253.82
183	342.55
184	155.26
185	88.64
186	204.86
187	105.78
188	74.27
190	47.25
191	211.87
192	335.05
193	51.47
194*	1,232.96
195	35.12
196	53.46
197	43.92
198	18.74
199	63.87
200	439.10
201	44.17
202	38.10
203	171.34
204	2,523.39
205	51.20
206	707.99
207	67.37
208	33.64
209	47.07
210	132.09
211	244.43
212	68.75
213	346.66
214	4.78
215	69.90
216*	79.90
217	858.50
218	358.87
219	541.32
220*	833.40
221	2,521.31
222	108.07
223	389.91
224	90.50
225	5.82
226	28.59
227	36.05
228	69.76
229	124.16
230	594.84
231	16.26
232	92.09
233	200.30
234	220.08
235	149.87
236	227.80
237	278.56
238	860.61
239	293.44
240	361.49
241	112.43
242	301.38
243	115.22
244	24.79
245	271.42
246	101.70
247	320.47
248	127.54
249	36.71
250	11.89
251	321.64
252	289.99
253	243.85
254	323.74
255	54.88
256	152.26
257*	61.69
258	58.19
259	264..25
260	14.00
261	76.24
262	128.04
263	49.84
264*	272.23
265	78.93
266	545.00
267	156.89
268	106.20
269	34.57
270	325.02
271	296.20
273	12.49
274	248.19
275	86.00
276	411.51
277	954.58
278	27.26
279	36.97
280	216.80
281	421.46
282	26.95
283	127.51
284	60.24
286	136.36
287	315.83
288	291.69
289	141.07
290	197.52
291	155.95
292	1,152.41
293	305.11
294	34.38
295	306.97
296	386.57
297	22.73
298	141.01
300	188.26
301	247.69
302	59.06
303	88.76
304	381.50
305	222.10
306	88.99
307	66.45
308	117.12
309	52.23
310	154.52
311	27.01
312	90.59
313	12.58
314	45.44
315	31.85
316	559.39
317	127.52
318	133.84
319	122.53
320	355.81
321	182.82
322	69.27
323	118.65
324	367.91
325	453.13
326	92.56
327	321.[illegible]
328	35.47
330	378.27
331	175.65
332	75.38
333	125.25
334	532.43
335	96.08
336	503.19
337	93.55
338	272.72
339	179.60
340	14.81
341*	377.24
343	153.02
344	111.91
346*	19.54
347	209.33
348	181.98

Відділ	Заплатив
349	76.56
350	309.80
351	132.60
352	176.37
353	93.11
354	15.70
355	139.11
357	107.23
358	92.51
360	20.13
361	2,823.26
362	210.09
363	165.11
364	525.69
365	56.19
367	890.67
368	43.90
369	406.59
370	427.27
371	514.37
372	245.83
373	69.73
374	120.18
375	433.16
376	163.20
377	29.28
378*	100.78
379	1,895.23
380	73.83
381	36.13
382	25.43
383	313.51
384	74.02
385	394.39
386	141.75
387*	155.12
388	455.85
390	185.81
391	75.56
392	18.46
393	64.68
394*	17.21
395	19.50
396	81.05
397	201.02
398	58.86
399	18.91
400	111.58
401	37.56
402	39.50
403	170.90
405	71.53
406	271.04
407	46.33

Відділ	Заплатив
408	18.3
409	61.6
410	16.5
411	30.3
412*	44.2
413	112.6
414	408.0
415	25.2
416	7.1
418	46.2
419	8.4
420	193.2
421	84.1
422	57.1
423	247.7
424*	12.5
426	47.4
427	450.7
429	44.2
430	646.9
431	27.3
433	78.8
434	17.9
435	74.4
436*	448.1
438	90.7
439*	157.3
441	304.2
443	7.8
445	455.1
446	220.4
447*	77.65
448	87.78
450	8.76
452	115.77
454	53.9
455	142.5
456	96.5
458	364.5
460	234.5
461	94.3
464	436.7
465*	112.1
466	59.7
467	25.1
468*	65.7
469	363.4
471*	75.2
473	564.4
475	44.9
476	158.7
477	228.6
478	47.2

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 190.10

З місяних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $96,653.12

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	206	2.65
3	2.42	209	2.82
28	6.74	216*	10.76
30	8.58	221	1.88
33	6.88	234	15.70
37	15.20	237	2.88
39	23.81	243	7.32
65	12.79	245	1.06
70	7.04	274	1.49
83	2.86	275	10.14
90	4.40	278	1.15
101	3.04	286	29.20
106	4.49	305	3.91
108	3.78	316	1.41
112	5.56	321	3.93
117	4.86	335	3.70
125	2.66	336	8.73
127	3.37	349	3.83
133	2.74	358	1.62
139	2.55	361	2.68
143	8.76	367	3.71
147	24.11	370	5.41
151	5.15	384	24.13
170	5.34	388	6.59
185	5.66	426	1.38

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеєння 335.37

Разом з місячних вкладок від членів	$96,988.49
Відсотки від бондів	32,219.98
Відсотки від морґеджів	2,456.29
Відсотки від членських позичок	732.34
Чинш від реальностей	4,069.45
Надвишка на проданих бондах	3.73
Іриходи друкарні і книгарні	11,666.42
Уневажнений грошевий зворот	22.19
З переносу резерви за переписаних членів з мол. деп. до старших членів	187.11
Сплата позички до народного фонду	19.62
З переносу інших фондів за членів з мол. деп.	8.55
З переносу виплаченої нагороди за нових членів з мол. департ. до адміністраційного фонду старших членів	1,776.50
Вплати морґеджів	3,532.32
Сплати бондів	10,166.82
Сплати членських позичок	3,704.17
З переносу інвестицій в реальностях з фонду обезпеки інвест. і смертности до посмерт. фонду нових родів обезпеч.	4,987.92

Сирітські части по бл. п.:

Відділ:

155 Пізнак Теодор	500.00
160 Дмитрів Василь	83.99
204 Койт Михайло	200.00

Разом $173,325.89

РОЗХІД

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ

1 Амбіцька Параскевія	$ 1,000.00
2 Мудра Доміцеля	250.00
6 Мигаль Анна	500.00
25 Шеротська Надя	500.00
38 Пишняк Анна	500.00
52 Ваврішин Софія	250.00
90 Лоштин Іван	1,000.00
138 Крепчук Ксенька	500.00
155 Пізнак Теодор	1,000.00
160 Дмитрів Василь	1,000.00
164 Кірилич Андрій	1,000.00
204 Койт Михайло	500.00
204 Розик Іван	1,000.00
217 Пелехатий Олександер	500.00
219 Гашець Володимир	500.00
244 Прашкевич Тимко	1,000.00
263 Оленич Іван	750.00
268 Орляк Л. Анна	500.00
270 Світніцька Пазя	1,000.00
286 Кіцей Дмитро	1,500.00
331 Гнатюк Микола	500.00
333 Славич Марія	1,000.00
336 Крупа Иосиф	1,000.00
355 Рак Петро	1,000.00
357 Гвоздій Олекса	1,000.00
367 Харамбура Роман	500.00
414 Ромцьо Анна	500.00
414 Барабаш Иосиф	500.00
432 Джаксон Іван	500.00
432 Джаксон Іван	500.00
458 Бабляк Михайло	500.00

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)

Відділ

5 Комар Теодор	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	4,663.82
Відсотки на закуплених бондах	346.21

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Відділ

160 Дмитрів Василь	83.99

Виплати з фонду народного:

На видавництва в англійській мові	1,600.00
На видавництва в українській мові	25.00
Поміч сиротам	15.00

Виплати з конвенційного фонду:

Відсотки на закуплених бондах	.97

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	190.10

Виплати з фонду запомогового:

Відділ:

1 Квасньовський Іван	35.00
1 Воргач Андрій	35.00
7 Матвійцьо Петро	30.00
10 Хома Мілько	35.00
10 Варян Василь	35.00
18 Лабовський Іван	100.00
20 Чепко Анастазія	25.00
42 Припхан Михайло	40.00
48 Шіпула Елина	25.00
58 Кодна Розалія	25.00
67 Суптельна Юлія	25.00
67 Журав Анастазія	25.00
69 Касєк Василь	35.00
72 Вліжнєвська Марія	25.00
76 Матвіішин Лука	40.00
78 Керелейза Іван	100.00
78 Варищак Олекса	35.00
81 Білик Іван	40.00
82 Гайдук Микола	35.00
89 Павлюк Василь	35.00
90 Дудун Анна	25.00
90 Грабарович Микола	40.00
94 Савчук Дмитро	100.00
100 Клиса Теодор	50.00
112 Гбур Параска	25.00
112 Ковалець Катерина	25.00
112 Карась Иоанна	25.00
112 Краіло Теодозія	25.00
123 Баран Марія	25.00
123 Булик Ілько	30.00
135 Глушко Софія	25.00
135 Клим Пелягія	25.00
136 Когут Микола	40.00
136 Зарічняк Іван	40.00
137 Терлецький Теодор	40.00
155 Проць Анастазія	25.00
155 Процанін Марія	25.00
164 Дроздик Анна	25.00
170 Грабар Василь	35.00
174 Савран Андрій	35.00
186 Рош Марія	25.00
201 Борецький Гілярій	30.00
204 Сокальчук Гелина	50.00
220 Вередюк Катерина	25.00
221 Гой Анастазія	30.00
221 Гук Теодор	35.00
221 Тартарчук Яків	25.00
221 Войтович Олена	25.00
237 Бревусь Розалія	25.00
237 Хомин Григорій	30.00
241 Фірман Кароліна	25.00
241 Пророчок Михайло	35.00
242 Найдук Марія	25.00
259 Савіляк Леонтій	35.00
270 Сай Ксеня	25.00
276 Хлиста Теодор	35.00
296 Лешковяк Михайло	35.00
300 Коцюба Иосиф	35.00
301 Січевський Кирило	35.00
313 Копільчак Катерина	25.00
325 Мацура Роман	40.00
325 Матіяш Дмитро	35.00
325 Сукмановська Марія	25.00
325 Завадовський Іван	35.00
338 Баран Іван	25.00
338 Лабойко Стефан	35.00
347 Палко Агафія	25.00
348 Павлишин Анна	25.00
348 Бутрій Софія	25.00
352 Ковальчук Анна	25.00
352 Скульський Іван	40.00
364 Волошин Микола	35.00
365 Кашітський Михайло	40.00
371 Гарцула Стефан	40.00
376 Пірусь Пелагія	25.00
404 Полянський Михайло	25.00
405 Барняк Онуфрей	25.00
405 Ядловський Іван	25.00
411 Казмірік Теодор	25.00
421 Батяк Марія	25.00
432 Мовчко Ева	25.00

Інші виплати запомогового фонду:

Відсотки на закуплених бондах	.49

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	12,619.50
Нагороди за нових членів	5,530.00
„Свобода" за орган	5,400.00
Платня помічних сил	1,933.23
Нагорода за нових членів спеціяльним організаторам	1,303.75
Платня головного уряду	1,249.98
Кошти подорожі організаторів	807.96
„Свобода" за праці і друки	729.72
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти подорожі і репрезентації	442.85
Лікарі за нових членів	391.00
Направи і чищення машин	135.50
Видатки канцел. на пошту	134.19
Фотографічні знимки членських аплікацій	88.18
Федеральний податок за помічні сили	60.05
Головний лікар	37.50
Спортова акція	30.00
Оплата за канадійські чеки	26.72
Канцелярійні прибори	4.20
Вода	3.00
Відсотки на закуплених бондах	1.94

Виплати з резервового фонду:

Відсотки на закуплених бондах	.19

Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности:

Відсотки на закуплених бондах	1.75

Інші виплати:

Податок, вода, світло, паливо і інші виплати на реальностях	1,177.39

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	164,940.12
Позички членам	1,153.34
З переносу інвестицій в реальностях з фонду обезпеки інвестицій і смертности до посм. фонду	4,987.92

Разом $236,190.56

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем серпня 1951 року осталася	$388,183.95
Прихід за вересень	173,325.89
Разом	$561,509.84
Розхід за вересень	236,190.56
Готівка з кінцем 30. вересня 1951 р. остається	$325,319.28

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 325,319.28
Морґеджі	582,191.12
Бонди	9,806,627.45
Позички членам	346,299.11
Реальности	208,000.00
Друкарня	14,115.95
Разом	$11,282,552.91

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$10,593,022.61
Адміністраційний фонд	135,322.30
Конвенційний фонд	20,350.43
Запомоговий фонд	176,788.01
Народний фонд	12,565.96
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	76,060.28
Резервовий фонд	16,571.65
Сирітський фонд	91,906.40
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	104,522.13
Фонд Захисту-Сирот.	52,087.17
Фонд Згоди Братств	3,355.97
Разом	$11,282,552.91

Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	45.87
2	40.97
3	50.96
5	43.66
7	37.94
8	57.18
9	8.48
10	61.99
11	54.73
13	37.93
14	228.77
16	14.68
17	11.26
18	3.64
19	4.79
20	93.24
21	23.98
22	1.35
23	99.04
24	6.42
25	51.29
26	1.35
27	3.45
28	8.80
29	41.83
30	4.50
32	.45
33	28.56
34	3.71
36	55.28
37	22.59
38	34.91
39	191.22
40	41.35
41	46.24
42	52.47
43	.45
44	37.80
45	117.13
46	78.27
47	25.46
48	18.31
49	126.97
50	51.98
51	15.51
52	41.20
53	28.24
54	141.19
55	49.41
56	34.13
57	25.71
58	145.98
59	142.45
60	8.76
61*	54.14
62	9.10
63	176.40
64	23.35
65	19.56
66	13.72
67	1.80
69	11.24
70	80.80
71	35.06
72	1.19
73	25.83
74	7.59
75	36.67
76	41.45
77*	15.43
78	3.29
79	3.60
80	21.34
81	2.76
82	3.93
83	87.32
84	74.17
85	56.65
86	5.63
87	44.58
89	.93
90	12.25
91	16.17
92	2.70
93	27.29
94	214.77
95	.68
96	90.16
97	15.52
98	3.15
99	67.90
100	12.70
102	212.43
103	29.75
104	18.96
105	47.86
106	155.20
107	20.31
108	1.63
109	10.50
110	5.74
111	1.80
112	61.08
114	27.39
115	3.13
116	15.62
117	6.92
118	5.20
119	14.78
120	67.53
121	37.50
122	10.63
123	7.53
124	6.27
125	123.81
126	7.79

Відділ	Заплатив
127	76.43
128	56.38
130	81.28
132	8.61
133	30.70
134	3.93
135	1.73
136	26.66
137	20.70
138	18.15
139	16.78
140	8.06
141	1.13
142	37.42
143	18.96
144	37.14
145	29.97
146	95.38
147	43.76
148	2.25
149	10.09
150	180.13
151	74.68
152	24.92
155	77.65
156	37.05
157	.20
158	26.66
159	22.52
160	10.73
161	36.06
163	165.54
164	113.89
165	8.83
167	25.22
168	18.12
169	.24
170	130.98
171	115.44
172	6.50
173	21.29
174	.40
175	28.00
176	36.23
177	47.12
178	21.86
179	66.25
180	30.59
181	96.78
182	18.40
183	106.65
184	38.67
185	7.71
186	9.56
187	8.37
188	3.60
190	5.50
191	42.96
192	79.08
193	3.33
194*	115.08
196	11.22
198	.25
199	12.11
200	250.09
201	1.67
202	9.91
203	52.21
204	320.06
205	.45
206	368.97
207	1.04
208	1.35
210	3.74
211	46.17
212	8.83
213	40.47
215	44.78
216*	2.42
217	222.39
218	47.84
219	91.01
220	62.95
221	564.64
222	132.01
223	31.44
224	11.01
225	2.05
226	3.72
227	2.93
228	.61
229	19.78
230	156.54
231	.45
232	29.02
233	26.46
234	41.70
235	8.52
236	37.64
237	41.62
238	431.90
239	38.29
240	118.47
241	76.50
242	21.50
243	15.59
244	3.78
245	63.16
246	49.68
247	100.00
248	44.75
250	1.35
251	39.12
252	67.47
253	6.31
254	23.53

Відділ	Заплатив
255	6.23
256	41.01
257*	23.47
258	12.72
260	2.66
261	3.85
262	17.69
263	4.22
264*	100.74
265	45.66
266	164.16
267	5.91
268	50.16
269	3.47
270	75.43
271	70.37
273	1.60
274	14.44
275	26.12
276	23.81
277	195.49
279	2.35
280	3.40
281	126.11
282	8.91
283	121.94
284	3.66
286	.45
287	22.02
288	20.55
289	60.02
290	33.67
291	45.05
292	193.00
293	62.72
295	14.97
296	86.70
297	1.54
298	7.59
299	23.73
300	6.68
301	20.55
303	3.40
304	34.78
305	28.00
306	9.82
307	6.76
308	11.86
309	25.11
310	42.42
311	1.35
312	17.90
313	4.80
314	16.43
316	110.95
317	33.44
318	42.44
319	11.34
320	48.81
321	55.86
322	15.72
323	5.38
324	49.28
325	116.49
326	.45
327	49.20
329	58.11
330	45.64
331	21.75
332	2.25
333	7.32
334	55.35
335	13.40
336	71.73
337	60.60
338	56.71
339	19.02
341*	110.28
343	61.39
344	9.05
346*	1.80
347	62.87
348	73.30
349	13.55
350	15.86
351	6.51
352	26.36
353	114.77
355	113.45
357	9.20
358	39.97

Відділ	Заплатив
359	7.54
361	1,066.48
362	27.42
363	48.23
364	73.44
365	3.55
367	280.75
368	16.93
369	42.07
370	91.15
371	80.30
372	92.24
373	2.86
374	40.54
375	39.81
376	24.03
377	4.15
378*	7.46
379	536.88
380	34.41
381	1.35
383	139.01
384	1.13
385	73.84
386	43.21
387*	14.71
388	147.13
390	71.83
391	1.01
393	13.20
394*	.98
395	.95
396	2.01
397	92.68
398	1.86
400	9.07
401	10.34
402	51.05
403	23.19
405	2.22
406	31.11
407	.70
408	1.51
409	2.25
410	.90
412*	14.46
413	55.57
414	276.85
415	1.80
418	17.72
419	6.87
420	162.38
421	13.03
422	5.40
423	128.83
426	8.44
427	89.93
428	107.77
429	2.60
430	176.24
433	60.82
435	68.64
436*	125.12
438	4.70
439*	77.02
441	173.63
443	26.46
445	159.70
446	57.30
447*	13.29
448	6.54
450	2.97
452	13.76
454	16.17
455	30.51
456	35.74
458	182.38
460	27.73
461	147.74
464	141.58
465*	40.97
466	77.88
467	1.13
468*	25.84
469	146.04
471*	62.61
473	134.90
475	3.20
476	7.09
477	11.46
478	11.30

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах обезпечення	$20,910.42
Відсотки від бондів	4,080.45
Відсотки від морґеджів	117.72
Сплати морґеджів	280.75
Сплати членських позичок	2.50
Разом	$25,391.84

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

361 Шльос Петро	$ 1,000.00
364 Ярига Марія	266.00

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент):

Відділ:

45 Шопа Алберт	500.00
102 Шмаґала Тарас	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	1,728.61
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	187.11
Відсотки на закуплених бондах	118.91

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагороди за нових членів	1,894.50
Платня помічних сил	1,166.12
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Нагороди спец. організаторам за нових членів	306.00
„Свобода" за праці і друки	215.81
Видатки канцел. на пошту	25.00
Федеральний податок за помічні сили	18.07
Перенос інших фондів за членів мол. деп. до старших членів	8.55

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	29,135.77
Разом	$37,670.45

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем серпня 1951 р. осталася	$70,444.07
Прихід за вересень	25,391.84
Разом	$95,835.91
Розхід за вересень	37,670.45
Готівка з кінцем вересня 1951 р. остається	$58,165.46

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 58,165.46
Морґеджі	34,926.70
Бонди	1,352,936.37
Позички членам	1,261.33
Разом	$1,447,289.86

Стан довжний.

Посмертний фонд	$1,401,264.79
Адміністраційний фонд	46,025.07
Разом	$1,447,289.86

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У.Н.С.

Майно старших членів з кінцем 30. вересня 1951 р. остається	$11,282,552.91
Майно молод. департаменту У.Н.С. з кінцем 30. вересня 1951 р. остається	1,447,289.86
Разом	$12,729,842.77

Р. Слободян, гол. касієр.

САМОВРЯДУВАННЯ В ПОРТО-РІКО

Цей рік приніс важливі успіхи в справі організації самоврядування людности Порто-Ріко, американської території на острові серед Караїбського Моря. Ці успіхи прийшли в наслідок традиційної політики Злучених Держав на їхніх територіях і власностях.

У доповіді на Конґресі 1945-го року президент Труман визначив цю політику й висловив гордість з приводу того факту, що „це було належно доведено у випадку Філіпін". „Людність Філіпін прагне політичної незалежности", сказав він, „і уряд Злучених Держав іде цьому назустріч. Тепер саме час, на мою думку, дізнатися від людности Порто-Ріко про її бажання та в якій мірі вони рішучі, і ... дати цьому народові уряд, якого він сам собі бажає".

У 1945-му році людність Порто-Ріко вже довший час була повноправною, але губернатора призначав президент, а він усе ще був „чужинець" — людина з континентальних Злучених Держав. 1946-го року президент Труман уперше призначив на губернатора Порто-Ріко природного порториканця.

Роком пізніше Конґрес затвердив закон, що давав людності Порто-Ріко право самим обирати губернатора й більшість урядовців. (Вона мала вже право обирати членів свого Сенату й Палати Представників).

1950-го року Конґрес видав закон прб створення в Порто-Ріко власної конституції, якщо там того хочуть. Цей закон також визначав стосунки, що їх встановила б конституція між Злученими Державами та Порто-Ріко. Це мала бути федерація, якк каже закон, що Порто-Ріко було б автономною областю у федеральній системі Злучених Держав, і Конґрес уже не мав би єдиної сили визначати основну політику на острові Порто-Ріко. Функції федерального уряду в Порто-Ріко мали б бути такі самі, як і в будьякому стейті Злучених Держав, з невеликими відмінами. За цим законом людність Порто-Ріко мала висловити свої бажання в референдумі (голосування), що поширюється на цілий острів.

Референдум відбувся 4-го червня цього року й був схвалений більшістю людности.

Дальшим кроком до встановлення самоврядування в Порто-Ріко були вибори делеґатів до конституціональної конвенції. Ці вибори відбулись у серпні й принесли перемогу кандидатам Народної Демократичної Партії, що її очолює президент Порто-Ріко Люіс Моноз Марін.

Народна Демократична Партія стоїть на плятформі федерального союзу зі Злученими Державами. Кілька інших дрібних партій хоче бачити Порто-Ріко стейтом Злучених Держав і також вибирати своїх делеґатів. Незалежна Партія, що бажає для Порто-Ріко цілковитої незалежности, — але мирним шляхом, — не брала участи у виборах, так, само, як і Націоналістична Партія, як беззастережно незалежницька.

Конституціональна конвенція, призначена на 17-те жовтня, має виродити конституцію й запропонувати її виборцям.

Порто-Ріко перейшло на власність Злучених Держав у наслідок Еспансько-Американської війни (1898). Упродовж триста років перед тим це була еспанська колонія. Хоч людність Порто-Ріко говорить еспанською мовою, більшість її, а особливо молода ґенерація, говорить англійською мовою. Як територія, не зв'язана географічно із Злученими Державами, острів Порто-Ріко належить до юрисдикції депортаменту внутрішніх справ.

СВЯТА УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ОСЕРЕДКУ В САРСЕЛІ

1 серпня ц. р. осідок Наукового Товариства ім. Шевченка й українську громаду в Сарселі відвідав Високопреосвященний Кир Іван Бучко. Українські науковці склали Йому щиру подяку за те, що Його заходами, за підтримкою Його Еміненції кардинала Тіссерана, Папський Престол уфундував у Сарселі під Парижем Дім, де знайшли місце для дальшої діяльности Наукове Товариство ім. Шевченка, Інститут Заочного Навчання при УВУ і Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС).

28 серпня Високопреосвященний Кир Іван Бучко в асисті українського католицького духівництва і в присутності представників французьких церковних достойників посвятив Дім сарсельської громади науковців і урочисто передав його Науковому Товариству ім. Шевченка, уділюючи одночасно присутнім благословення від Святішого Отця і від себе. Після посвячення Голова НТШ проф. З. Кузеля висловив глибоку подяку Преосвященному за Його сердечне ставлення до української науки й просив передати щиру подяку українських науковців Св. Отцеві і кардиналові Тіссеранові. Свято вшанували своєю присутністю численні гості, між ними Віцедиректор Католицької Дії на Сході монсеньйор Дю Меніль, каноник з Католицької Дії на Сході о. Левак, Генеральний Вікарій Паризького Архиєпископа для чужинецьких вірних монсеньйор Рюпп, католицький парох у Сарселі о. Фор, мер м. Сарселю п. Меєр, місцеве українське католицьке духівництво на чолі з Генеральним Вікарієм Українців у Франції митратом о. Я. Перрідоном, о. канцлер Леськович, декан о. д-р Василик, секретар Високопреосвященного о. д-р Марусин, о. Прокопів і о. Яцків, представник Митрополита Полікарпа протопресвітер УАПЦ о. Вишневський, представник Міжнародної Академії Наук у Парижі і представники українських установ у Франції: Українського Центрального Громадського Комітету, Української Громадської Опіки, Української Національної Єдности, Об'єднання Українських Робітників у Франції, Жіночої Громади, ЗУАДК у Франції, редактори українських часописів: „Вісника Української Г.—К. Церкви у Зах. Европі", „Соборної України", „Українця-Часу", „Українського Слова", „Ми і Світ", дійсні члени та співробітники НТШ проф. О. Шульгин, проф. І. Борщак, д-р В. Сенютович, мистці І. Винників, М. Кричевський та Ю. Кульчицький і ін. Французьких гостей від імени українських установ привітав проф. О. Кульчицький. Йому відповідав мер м. Сарселю п. Меєр, засвідчивши свою гостинність і готовість підтримувати представників української науки в Сарселі. Гості оглянули каплицю і Дім НТШ, інформувалися про працю та пляни перенеслих сюди українських установ, оглянули також виставку образів відомих українських мистців з Парижу.

На закінчення свята відбулося скромне прийняття, на якому з привітанням виступили Голова УЦГК інж. С. Созонтів, протопресвітер УАПЦ о. Вишневський, проф. О. Шульгин, проф. І. Борщак, Голова Об'єднання Українських Робітників у Франції д-р В. Нестерчук. Надійшли численні привітання, зокрема від Генеральної Курії оо. Василіян у Римі, Генеральних Вікаріїв о. Маликовського, о. Голинського й о. Ван де Мале, канцлера о. Левенця, від Голови Виконного Органу УНРади проф. І. Мазепи, Українського Конґресового Комітету в Ню Йорку, ЗУАДК, Головної Управи Католицької Акції в Мюнхені, Українського Вільного Університету, УВАН, УТГІ, УВЕЦ, УСХС, Союзу Українців в Британії, Українського Допомогового Комітету у Бельгії й Швайцарії, Українського Центрального Допомогового Об'єднання в Австрії, СУМ, Пласту, „Обнови", ЦеСУС-у, Відділу ЗУАДК в Німеччині, від окремих науковців-членів НТШ та ін.

У розмові під час прийняття проф. З. Кузеля, В. Кубійович, О. Кульчицький і В. Янів інформували присутніх про пляни і працю НТШ, КоДУС-у, ІЗН, проєктованого Народного Університету і Делегатури УВУ.

24 вересня Дім НТШ в Сарселі відвідав Його Еміненція Кардинал Євген Тіссеран в супроводі Віцедиректора Католицької Дії на Сході монсеньйора Дю Меніля, каноника Католицької Дії на Сході о. Девека, Генерального Вікарія Українців у Франції о. митрата Перрідона, канцлера о. Леськовича і представника Католицької Допомогової Акції о. П. Бравна. При брамі И. Е. Кардинала вітали Генеральний Вікарій о. митрат Перрідон і Голова НТШ проф. З. Кузеля, що підніс високому Гостеві хліб-сіль. И. Е. Кардинал відвідав каплицю при Домі НТШ, поблагословивши зібраних там членів осередку науковців, а далі під час двогодинного перебування в Домі НТШ докладно оглянув бібліотеку з виставкою давніх і нових, повоєнних, видань НТШ та праць його членів, що перебувають у Франції, а також робочі кімнати установ. И. Е. Кардинал вислухав інформацій проф. В. Кубійовича, О. Кульчицького, М. Глобенка, зокрема про працю Редакції „Енциклопедії Українознавства", Інституту Національних Дослідів і про видавничі пляни НТШ, мі ін. про приготований до друку збірник „Україна під Совєтами" та ін. наук. збірники. При цій нагоді проф. В. Кубійович передав Кардиналові примірник свого „Атласу України", а проф. З. Кузеля — „Українсько-німецький словник". На невеликому прийнятті були присутні И. Е. Кардинал, Церковні достойники, що Його супроводили, і запрошені дійсні члени та наукові співробітники НТШ в Парижі проф. І. Борщак, проф. П. Шумовський, інж. Д. Пісячевський, д-р М. Мостович та ін. Присутні з вдячністю прийняли благословення Кардинала й зфотографувалися на пам'ять про високі відвідини.

Про обидва свята подала інформацію вся українська преса в Парижі, а також газети „Ля Кроікс" і „Лє Монде".